Šis tekstas yra skirtas tik informacijai ir teisinės galios neturi. Europos Sąjungos institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį. Autentiškos atitinkamų teisės aktų, įskaitant jų preambules, versijos skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir pateikiamos svetainėje „EUR-Lex“. Oficialūs tekstai tiesiogiai prieinami naudojantis šiame dokumente pateikiamomis nuorodomis

►**B** **KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) Nr. 907/2014**

2014 m. kovo 11 d.

kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatos dėl mokėjimo agentūrų ir kitų įstaigų, finansų valdymo, sąskaitų patvirtinimo, užstatų ir dėl euro naudojimo

(OL L 255, 2014 8 28, p. 18)

iš dalies keičiamas:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
►**M1**	2014 m. lapkričio 28 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/160	L 27	7	2015 2 3
►**M2**	2016 m. lapkričio 3 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2017/40	L 5	11	2017 1 10

pataisytas:

►**C1** Klaidų ištaisymas, OL L 29, 2015 2 5, p. 16 (907/2014)

▼B

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) Nr. 907/2014

2014 m. kovo 11 d.

kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatos dėl mokėjimo agentūrų ir kitų įstaigų, finansų valdymo, sąskaitų patvirtinimo, užstatų ir dėl euro naudojimo

I SKYRIUS

MOKĖJIMO AGENTŪROS IR KITOS ĮSTAIGOS

1 straipsnis

Mokėjimo agentūrų akreditavimo sąlygos

1. Mokėjimo agentūros, valdančios išlaidas ir vykdančios jų kontrolę, kaip numatyta Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 7 straipsnio 1 dalyje, savo atliekamų mokėjimų ir informacijos teikimo bei saugojimo atžvilgiu teikia pakankamas garantijas, kad:

a) prieš suteikiant leidimą atlikti mokėjimą bus patikrintas prašymų tinkamumas ir – pagal kaimo plėtros sistemą – pagalbos skyrimo procedūra, taip pat jų atitiktis Sąjungos taisyklėms;

b) atlikti mokėjimai būtų tiksliai ir išsamiai užregistruoti sąskaitose;

c) būtų atliktos Sąjungos teisės aktuose nustatytos patikros;

d) reikiami dokumentai būtų pateikti per Sąjungos taisyklėse nustatytą laiką ir jose nustatyta forma;

e) dokumentai, įskaitant elektroninius dokumentus, kaip apibrėžta Sąjungos taisyklėse, būtų prieinami ir saugomi taip, kad būtų užtikrintas jų išsamumas, galiojimas ir įskaitomumas per ilgesnį laiką.

2. Valstybės narės mokėjimo agentūromis akredituoja 1 dalyje nustatytas sąlygas atitinkančius departamentus ar įstaigas. Be to, kad būtų akredituota, mokėjimo agentūra turi turėti administracinę organizacinę struktūrą ir vidaus kontrolės sistemą, atitinkančias I priede nustatytus kriterijus (akreditavimo kriterijus), susijusius su:

a) vidaus aplinka;

b) kontrolės veikla;

c) informacija ir ryšiais;

d) stebėsena.

Valstybės narės gali nustatyti daugiau akreditavimo kriterijų, kuriuos taikant būtų atsižvelgta į mokėjimo agentūros dydį, atsakomybę ir kitas konkrečias ypatybes.

▼B

2 straipsnis

Koordinavimo įstaigų akreditavimo sąlygos

1. Vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 7 straipsnio 4 dalimi, jei akredituojama daugiau kaip viena mokėjimo agentūra, atitinkama valstybė narė oficialiu ministerijos lygmens aktu priima sprendimą dėl koordinavimo įstaigos akreditavimo, įsitikinusi, kad tos įstaigos administracinė tvarka suteikia pakankamų garantijų, kad ji yra pajėgi atlikti tame straipsnyje nurodytas užduotis.

2. Kad būtų akredituota, koordinavimo įstaiga taiko procedūras, kuriomis užtikrinama, kad:

a) Komisijai skirtos deklaracijos būtų pagrįstos informacija, gauta iš tinkamai sankcionuotų šaltinių;

b) Komisijai skirtos deklaracijos būtų tinkamai sankcionuotos prieš perdavimą;

c) egzistuotų tinkama audito seka, kad būtų galima pagrįsti Komisijai perduodamą informaciją;

d) gautos ir perduotos informacijos įrašas būtų saugiai laikomas popieriuje arba kompiuterinėje rinkmenoje.

3 straipsnis

Su valstybės intervencija susijusios mokėjimo agentūros pareigos

1. Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 7 straipsnio 1 dalyje nurodytos mokėjimo agentūros, laikydamosi šio reglamento II priede ir, atitinkamais atvejais, žemės ūkio sektorių teisės aktuose nustatytų sąlygų, visų pirma minėtame priede nustatytų minimalių tikrinimo dažnių, valdo su jų atsakomybei tenkančiomis viešojo saugojimo intervencijos priemonėmis susijusias operacijas ir užtikrina jų kontrolę.

Mokėjimo agentūros gali deleguoti savo šios srities įgaliojimus intervencinėms agentūroms, atitinkančioms šio reglamento I priedo 1.C punkte nustatytas patvirtinimo sąlygas, arba veikti per kitas mokėjimo agentūras.

2. Mokėjimo agentūros arba intervencinės agentūros, nepažeisdamos savo bendros su viešuoju saugojimu susijusios atsakomybės, gali:

a) patikėti tam tikrų viešojo saugojimo priemonių valdymą fiziniams arba juridiniams asmenims, saugantiems supirktus žemės ūkio produktus (toliau – saugotojai);

b) įgalioti fizinius arba juridinius asmenis atlikti tam tikras konkrečias užduotis, numatytas žemės ūkio sektorių teisės aktuose.

▼B

Jei mokėjimo agentūros patiki minėtą valdymą pirmos pastraipos a punkte nurodytiems saugotojams, tas valdymas vykdomas pagal saugojimo sutartis, remiantis III priede nustatytais įpareigojimais ir bendraisiais principais.

3. Su viešuoju saugojimu susiję mokėjimo agentūrų įpareigojimai visų pirma yra šie:

a) tvarkyti kiekvieno produkto, kuriam taikoma viešojo saugojimo intervencijos priemonė, atsargų sąskaitas ir finansines sąskaitas, atsižvelgiant į operacijas, atliekamas laikotarpiu nuo atitinkamų metų spalio 1 d. iki kitų metų rugsėjo 30 d. (toliau – ataskaitiniai metai);

b) nuolat atnaujinti saugotojų, su kuriais sudarytos viešojo saugojimo sutartys, sąrašą. Šiame sąraše pateikiamos nuorodos, pagal kurias galima tiksliai nustatyti visas saugojimo vietas, jų talpumą, sandėlių, šaldytuvų ir silosinių numerius, jų planus ir schemas;

c) Komisijai pateikti tipines viešojo saugojimo sutartis, produktų perėmimo, saugojimo ir išvežimo iš saugotojų sandėlių taisykles bei saugotojų atsakomybę reglamentuojančias taisykles;

d) centralizuotai elektroniniu būdu tvarkyti visų atsargų sąskaitas, pateikiant duomenis apie visas saugojimo vietas, visus produktus ir visus skirtingų produktų kiekius ir savybes, kiekvienu atveju nurodant svorį (prireikus grynąjį ir bendrąjį) arba tūrį;

e) pagal Sąjungos ir nacionalinės teisės aktus atlikti visas su intervencinių produktų saugojimu, laikymu, vežimu ar perdavimu susijusias operacijas, nepažeidžiant pirkėjų, kitų operacijoje dalyvaujančių mokėjimo agentūrų ir visų kitų šiuo tikslu pagal nurodymą veikiančių asmenų atsakomybės;

f) visus metus nereguliariais intervalais ir be išankstinio įspėjimo atlikti patikras intervencinių atsargų laikymo vietose. Tačiau, jei nekeliamas pavojus kontrolės tikslui, iš anksto įspėti galima, griežtai prieš trumpiausią būtiną laikotarpį. Pranešama ne anksčiau kaip prieš 24 valandas, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus;

▼B

g) pagal 4 straipsnį atlikti metinę inventorizaciją.

Kai valstybėje narėje vieno ar kelių produktų viešojo saugojimo sąskaitas tvarko kelios mokėjimo agentūros, prieš pateikiant atitinkamus duomenis Komisijai, a ir d punktuose nurodytos atsargų sąskaitos ir finansinės sąskaitos valstybėje narėje konsoliduojamos.

4. Mokėjimo agentūros imasi visų būtinų priemonių, kad užtikrintų:

a) kad produktai, kuriems taikomos Sąjungos intervencijos priemonės, būtų tinkamai laikomi, – bent kartą per metus tikrindamos saugomų produktų kokybę;

b) intervencinių atsargų nepažeistumą.

5. Mokėjimo agentūros nedelsdamos informuoja Komisiją apie:

a) atvejus, kai pratęsus produkto saugojimo laiką gali kilti pavojus jo kokybei;

b) gaivalinių nelaimių nulemtus kiekybinius produkto nuostolius arba jo kokybės pablogėjimą.

Pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodytais atvejais Komisija priima atitinkamą sprendimą:

a) dėl pirmos pastraipos a punkte nurodytų atvejų – laikydamasi Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013 ([1]) 229 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros;

b) dėl pirmos pastraipos b punkte nurodytų atvejų – laikydamasi Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 116 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

6. Mokėjimo agentūros atsako už finansinius netinkamo produktų, kuriems taikomos Sąjungos intervencijos priemonės, laikymo padarinius, visų pirma tuos, kurių priežastis – netinkami saugojimo metodai. Nepažeidžiant teisės apskųsti saugotojus, mokėjimo agentūros finansiškai atsako už savo prievolių arba įpareigojimų nesilaikymą.

([1]) 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (OL L 347, 2013 12 20, p. 671).

▼B

7. Mokėjimo agentūros užtikrina, kad Komisijos pareigūnai ar jos įgalioti asmenys visada turėtų galimybę susipažinti (elektroniniu būdu arba mokėjimo agentūrų patalpose) su viešojo saugojimo sąskaitomis ir visais dokumentais, sutartimis ir bylomis, kurie parengti arba gauti atliekant intervencijos operacijas.

4 straipsnis

Inventorizacija

1. Kiekvienais ataskaitiniais metais mokėjimo agentūros atlieka kiekvieno produkto, kuriam taikytos Sąjungos intervencijos priemonės, inventorizaciją.

Jos palygina šios inventorizacijos rezultatus su apskaitos duomenimis. Nustatyti kiekių skirtumai ir sumos, susidariusios dėl kokybės skirtumų, nustatytų per patikras, įtraukiami į apskaitą vadovaujantis pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 46 straipsnio 6 dalies a punktą nustatytomis taisyklėmis.

2. Taikant 1 dalį, trūkstami kiekiai, susidarę dėl įprastinių saugojimo operacijų, turi atitikti skirtumą tarp teorinių atsargų pagal apskaitos aprašą ir tikrųjų fizinių atsargų, kurios nustatomos vykdant 1 dalyje numatytą inventorizaciją, arba į apskaitą įtrauktų atsargų, likusių sandėlyje pasibaigus fizinėms atsargoms, ir jiems taikomi IV priede nustatyti leistini nuokrypiai.

II SKYRIUS

FINANSŲ VALDYMAS

5 straipsnis

Vėliausio mokėjimo termino nesilaikymas

1. ►C1 Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) lėšomis kompensuotinos išlaidos, patirtos pasibaigus mokėjimo terminams, Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 40 straipsnio pirmoje pastraipoje nurodytais išimtiniais atvejais, vadovaujantis proporcingumo principu, laikomos tinkamomis finansuoti Sąjungos lėšomis šio straipsnio 2–6 dalyse nustatytomis sąlygomis. ◄

2. Jeigu išlaidos, patirtos pasibaigus terminams, sudaro 5 % ar mažiau visų laikantis terminų patirtų išlaidų, mėnesinės išmokos nemažinamos.

Jeigu išlaidos, patirtos pasibaigus terminams, viršija 5 % ribą, visos kitos pavėluotai patirtos išlaidos mažinamos laikantis šių taisyklių:

▼B

a) išlaidos, patirtos pirmą mėnesį po mokėjimo termino pabaigos mėnesio, sumažinamos 10 %,

b) išlaidos, patirtos antrą mėnesį po mokėjimo termino pabaigos mėnesio, sumažinamos 25 %,

c) išlaidos, patirtos trečią mėnesį po mokėjimo termino pabaigos mėnesio, sumažinamos 45 %,

d) išlaidos, patirtos ketvirtą mėnesį po mokėjimo termino pabaigos mėnesio, sumažinamos 70 %,

e) išlaidos, patirtos vėliau nei ketvirtą mėnesį po mokėjimo termino pabaigos mėnesio, sumažinamos 100 %.

3. Nukrypstant nuo 2 dalies, tiesioginėms išmokoms, kurioms taikoma Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1307/2013 ([1]) 7 straipsnyje nurodyta viršutinė riba, taikomos šios sąlygos:

a) jei ne vėliau kaip N+1 metų spalio 15 d. už N metus sumokėtų išmokų atveju nebuvo išnaudota visa 2 dalies pirmoje pastraipoje numatyta ribinė suma ir jei tos ribinės sumos likutis viršija 2 %, jis sumažinamas iki 2 %;

b) N+1 finansiniais metais tiesioginės išmokos (išskyrus išmokas, numatytas Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 228/2013 ([2]) ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 229/2013 ([3])) už N-1 arba ankstesnius kalendorinius metus, sumokėtos pasibaigus mokėjimo terminui, galės būti finansuojamos EŽŪGF lėšomis tik tuo atveju, jei visa N+1 finansiniais metais sumokėtų tiesioginių išmokų, prireikus pakoreguotų iki sumų, kurioms dar nepritaikytas Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 26 straipsnyje numatytas koregavimo koeficientas, suma neviršija viršutinės ribos, nustatytos Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 III priede N kalendoriniams metams, vadovaujantis to reglamento 7 straipsniu;

c) a arba b punkte nurodytas ribas viršijančios išlaidos sumažinamos 100 %.

([1]) 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės ir panaikinami Tarybos reglamentas (EB) Nr. 637/2008 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009 (OL L 347, 2013 12 20, p. 608).

([2]) 2013 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 228/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės atokiausiems Sąjungos regionams ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 247/2006 (OL L 78, 2013 3 20, p. 23).

([3]) 2013 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 229/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės mažosioms Egėjo jūros saloms ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1405/2006 (OL L 78, 2013 3 20, p. 41).

▼B

Kai tikrinama, ar įvykdyta šios dalies pirmos pastraipos b punkte nustatyta sąlyga, į Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 26 straipsnio 5 dalyje nurodytų kompensacijų sumas neatsižvelgiama.

▼M1

3a. Nukrypstant nuo šio straipsnio 2 dalies, Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009 I priede nurodytų tiesioginių išmokų atveju 2015 finansiniais metais taikomos šios sąlygos:

a) jei šio straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje nurodyta riba išmokoms už 2014 kalendorinius metus, skirtoms ne vėliau kaip 2015 m. spalio 15 d., panaudojama ne visa ir nepanaudota tos ribos dalis viršija 2 %, ta nepanaudota dalis sumažinama iki 2 %;

b) jei valstybės narės pagal Reglamento (EB) Nr. 73/2009 III antraštinės dalies 3 skyrių taiko bendrosios išmokos schemą, tiesioginės išmokos (išskyrus Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 228/2013 ([1]) ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 229/2013 ([2]) numatytas išmokas) už 2013 kalendorinius metus arba ankstesnius kalendorinius metus, skirtos pasibaigus mokėjimo terminui, bus tinkamos finansuoti EŽŪGF lėšomis tik tuo atveju, jei bendra 2015 finansiniais metais skirtų tiesioginių išmokų suma, prireikus pakoreguota iki sumų, kurioms dar nepritaikytas Reglamento (EB) Nr. 73/2009 11 straipsnyje arba Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 26 straipsnyje numatytas patikslinimas, neviršija Reglamento (EB) Nr. 73/2009 VIII priede 2014 kalendoriniams metams nustatytos viršutinės ribos ir atsižvelgiama į sumas, gautas taikant Reglamento (EB) Nr. 73/2009 136b straipsnį 2014 kalendoriniais metais, kaip nurodyta to reglamento VIIIa priede;

c) jei valstybės narės taiko vienkartinės išmokos už plotus schemą, kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 73/2009 122 straipsniu, tiesioginės išmokos už 2013 kalendorinius metus arba ankstesnius kalendorinius metus, skirtos pasibaigus mokėjimo terminui, bus tinkamos finansuoti EŽŪGF lėšomis tik tuo atveju, jei bendra 2015 finansiniais metais skirtų tiesioginių išmokų suma, prireikus pakoreguota iki sumų, kurioms dar nepritaikytas Reglamento (EB) Nr. 73/2009 11 straipsnyje arba Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 26 straipsnyje numatytas patikslinimas, neviršija atskirų viršutinių ribų, nustatytų atitinkamos valstybės narės tiesioginėms išmokoms už 2014 kalendorinius metus, sumos;

([1]) 2013 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 228/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės atokiausiems Sąjungos regionams ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 247/2006 (OL L 78, 2013 3 20, p. 23).

([2]) 2013 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 229/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės mažosioms Egėjo jūros saloms ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1405/2006 (OL L 78, 2013 3 20, p. 41).

▼M1

d) a, b ar c punktuose nurodytas ribas viršijančios išlaidos sumažinamos 100 %.

Kai tikrinama, ar įvykdyta šios dalies pirmos pastraipos b arba c punkte nustatyta sąlyga, į Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 26 straipsnio 5 dalyje nurodytų kompensacijų sumas neatsižvelgiama.

▼B

4. Komisija taiko kitokią nei nurodytoji 2 ir 3 dalyse laiko skalę ir (arba) mažesnį sumažinimą arba visiškai jo netaiko, jei taikant tam tikras priemones susidarė išimtinės valdymo sąlygos arba jei valstybės narės pateikia pagrįstas priežastis.

Tačiau pirma pastraipa netaikoma 3 dalies b punkte nurodytą ribą viršijančioms išlaidoms.

5. Kiekvienais finansiniais metais du kartus tikrinamas šių mėnesinių išmokų mokėjimo terminų laikymasis:

a) iki liepos 31 d. patirtų išlaidų;

b) iki spalio 15 d. patirtų išlaidų.

Į rugpjūčio, rugsėjo ir spalio mėnesiais viršytus terminus atsižvelgiama priimant Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 51 straipsnyje nurodytą sprendimą dėl sąskaitų patvirtinimo.

6. Šiame straipsnyje nurodytas sumažinimas taikomas nepažeidžiant vėlesnio sprendimo dėl atitikties patvirtinimo, nurodyto Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 52 straipsnyje.

6 straipsnis

Anksčiausios mokėjimo datos nesilaikymas

EŽŪGF atveju, jeigu valstybėms narėms leidžiama mokėti išankstines išmokas, neviršijant tam tikros didžiausios sumos, iki žemės ūkio sektorių teisės aktuose nustatytos anksčiausios mokėjimo datos, visos patirtos šią didžiausią sumą viršijančios išlaidos laikomos išlaidomis, patirtomis iki anksčiausios mokėjimo datos. Tačiau išimtiniais Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 40 straipsnio pirmoje pastraipoje nurodytais atvejais, tos išlaidos laikomos tinkamomis finansuoti Sąjungos lėšomis, pritaikius 10 % sumažinimą.

▼B

7 straipsnis

Mokėjimo agentūrų skiriamos kompensacijos

1. Komisija pagal sprendimą dėl mėnesinių išmokų, kuris turi būti priimamas pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 18 straipsnio 3 dalį, išmoka likutį, iš kiekvienos valstybės narės deklaruotų išlaidų atėmusi asignuotųjų įplaukų sumą, kurią ta valstybė narė nurodė toje pačioje išlaidų deklaracijoje. Šis kompensavimas prilygsta atitinkamų įplaukų gavimui.

Dėl asignuotųjų įplaukų susidariusiais įsipareigojimų asignavimais ir mokėjimų asignavimais galima pradėti naudotis, kai tos įplaukos priskiriamos biudžeto eilutėms. Asignavimas atliekamas, kai asignuotosios įplaukos įtraukiamos į sąskaitas, per du mėnesius po to, kai gaunamos valstybių narių ataskaitos, pateiktos laikantis Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 43 straipsnio 4 dalyje nurodytų taisyklių.

2. Jei, prieš išmokant pagalbą, su kuria yra susiję pažeidimų ar aplaidumo atvejai, Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 43 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytos sumos buvo išlaikytos, jos atimamos iš atitinkamų išlaidų sumos.

3. Atitinkamo laikotarpio išlaidų deklaracijoje Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) mokėtina suma sumažinama iš paramos gavėjų kiekvienu ataskaitiniu laikotarpiu pagal atitinkamą kaimo plėtros programą susigrąžintų EŽŪFKP įnašo sumų dydžiu.

4. Didesnės arba mažesnės sumos, kurios nustatomos, kai taikytina, tvirtinant sąskaitas, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 51 straipsnyje, ir kurias galima pakartotinai panaudoti įgyvendinant kaimo plėtros programą, pridedamos prie EŽŪFKP įnašo sumos (arba iš jos atimamos) tuomet, kai po sprendimo dėl sąskaitų patvirtinimo rengiama pirmoji deklaracija.

5. EŽŪGF teikiamas finansavimas atitinka išlaidas, apskaičiuojamas remiantis mokėjimo agentūros pateikta informacija (atėmus visas pajamas, gautas taikant intervencijos priemones), patvirtintas naudojant Komisijos įdiegtą kompiuterinę sistemą ir mokėjimo agentūros įrašytas į jos išlaidų deklaraciją.

8 straipsnis

Vėlyvas Sąjungos biudžeto priėmimas

1. EŽŪGF atveju, jei Sąjungos biudžetas nepriimamas iki biudžetinių metų pradžios, Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 18 straipsnyje nurodytos mėnesinės išmokos skiriamos kaip kiekvienos valstybės narės deklaruotų išlaidų procentinė dalis, nustatyta kiekvienam išlaidų skyriui, neviršijant Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 16 straipsnyje nustatytų ribų. Sprendimuose dėl vėlesnių kompensacijų Komisija atsižvelgia į valstybėms narėms nesumokėtų sumų likutį.

▼B

2. EŽŪFKP atveju, jei Sąjungos biudžetas nepriimamas iki biudžetinių metų pradžios:

a) Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 36 straipsnyje nurodytos tarpinės išmokos skiriamos proporcingai turimiems kreditams kaip deklaruotų išlaidų, susijusių su kiekviena kaimo plėtros programa, procentinė dalis. Skirdama vėlesnes tarpines išmokas Komisija atsižvelgia į valstybėms narėms nesumokėtų sumų likutį;

b) Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 33 straipsnyje nurodytų biudžetinių įsipareigojimų atveju pirmosios metinės dalinės išmokos po kaimo plėtros programų priėmimo mokamos laikantis tų programų priėmimo eiliškumo. Su vėlesnėmis metinėmis dalinėmis išmokomis susiję biudžetiniai įsipareigojimai vykdomi laikantis programų, su kuriomis susiję atitinkami įsipareigojimai įvykdyti, eiliškumo. Komisija gali prisiimti su kaimo plėtros programomis susijusius dalinius metinius įsipareigojimus, jei turimų įsipareigojimų asignavimų kiekis yra ribotas. Kai atsiranda papildomų asignavimų įsipareigojimų, pirmiausia įvykdomi likę su tomis programomis susiję įsipareigojimai.

9 straipsnis

Mėnesinių išmokų atidėjimas

Komisija, informavusi atitinkamas valstybes nares, gali atidėti Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 18 straipsnyje nurodytas mėnesines išmokas valstybėms narėms, kurios to reglamento 102 straipsnio 1 dalies c punkto i ir ii papunkčiuose nurodytą informaciją pateikia per vėlai arba joje yra neatitikimų, kuriuos reikia papildomai patikrinti.

10 straipsnis

Išmokų mokėjimo sustabdymas pavėluoto pateikimo atveju

1. Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 42 straipsnyje nurodytas išmokų mokėjimo sustabdymas taikomas šio reglamento V priede išvardytoms priemonėms.

2. EŽŪGF lėšomis kompensuotinų išlaidų atveju taikomos šios išmokų mokėjimo sustabdymo normos:

a) jei kontrolės rezultatai neperduoti iki spalio 15 d. – 1 % išlaidų, su kuriomis susijusi informacija nebuvo laiku pateikta;

b) jei kontrolės rezultatai neperduoti iki gruodžio 1 d. – 1,5 % išlaidų, su kuriomis susijusi informacija nebuvo laiku pateikta.

3. EŽŪFKP lėšomis kompensuotinų išlaidų atveju taikomos šios išmokų mokėjimo sustabdymo normos:

▼B

a) jei kontrolės rezultatai neperduoti iki spalio 15 d. – 1 % išlaidų, su kuriomis susijusi informacija nebuvo laiku pateikta;

b) jei kontrolės rezultatai neperduoti iki sausio 15 d. – 1,5 % išlaidų, su kuriomis susijusi informacija nebuvo laiku pateikta.

11 straipsnis

Rengiant išlaidų deklaracijas taikomas valiutos kursas

1. Remiantis Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 106 straipsnio 4 dalimi, euro neįsivedusios valstybės narės EŽŪGF skirtose išlaidų deklaracijose taiko tą patį valiutos kursą, kuris buvo taikomas atliekant mokėjimus paramos gavėjams arba gaunant įplaukas, laikantis V skyriaus ir žemės ūkio sektorių teisės aktų. Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 51 ir 52 straipsniuose nurodytuose sprendimuose dėl sąskaitų patvirtinimo valstybės narės taiko pirmą valiutos kursą, kurį Europos Centrinis Bankas nustato po tų sprendimų priėmimo dienos.

Kitais atvejais nei nurodytieji pirmoje pastraipoje, visų pirma pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 3/2008 ([1]) patvirtintų skatinimo programų ir vyno sektoriuje taikomų skatinimo priemonių, taip pat operacijų, kurių operacinis įvykis nenustatytas žemės ūkio sektorių teisės aktuose, atveju taikytinas valiutos kursas yra Europos Centrinio Banko nustatytas priešpaskutinis mėnesio, einančio prieš mėnesį, kurio išlaidų arba asignuotųjų įplaukų deklaracija buvo pateikta, valiutos kursas.

2. Kaimo plėtros programų atveju euro zonai nepriklausančios valstybės narės, rengdamos savo išlaidų deklaracijas, kiekvienai mokėjimo ar susigrąžinimo operacijai taiko Europos Centrinio Banko nustatytą priešpaskutinį mėnesio, einančio prieš operacijų įrašymą į mokėjimo agentūros sąskaitas, valiutos kursą.

III SKYRIUS

SĄSKAITŲ PATVIRTINIMAS IR KITOS PATIKROS

12 straipsnis

Koregavimo atliekant atitikties patvirtinimą kriterijai ir metodika

1. Siekdama pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 52 straipsnio 1 dalį priimti sprendimą dėl Sąjungos lėšomis nefinansuotinų sumų, Komisija atskiria sumas arba jų dalis, kurios, kaip nustatyta, buvo neteisėtai išleistos, nuo sumų, nustatytų taikant ekstrapoliuotojo arba fiksuoto dydžio pataisas.

([1]) 2007 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 3/2008 dėl žemės ūkio produktams skirtų informavimo ir skatinimo priemonių vidaus rinkoje ir trečiosiose šalyse (OL L 3, 2008 1 5, p. 1).

▼B

Kad būtų nustatytos sumos, kurios gali nebūti finansuojamos Sąjungos lėšomis tuo atveju, kai nustatoma, kad patirtos išlaidos neatitinka Sąjungos teisės aktų, o EŽŪFKP atveju – taikomų Sąjungos ir nacionalinės teisės aktų, Komisija, remiasi savo išvadomis ir atsižvelgia į informaciją, kurią valstybės narės pateikė vykstant atitikties patvirtinimo procedūrai pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 52 straipsnį.

2. Komisija sprendimą nefinansuoti Sąjungos lėšomis grindžia tuo, kad nustatytos neteisėtai išleistos sumos, tik jei tos sumos gali būti nustatytos proporcingomis pastangomis. Jei Komisija negali proporcingomis pastangomis nustatyti neteisėtai išleistų sumų, valstybės narės gali, laikydamosi atliekant atitikties patvirtinimo procedūrą Komisijos nustatytų terminų, pateikti duomenis apie tų sumų patikrinimą, atliktą nagrinėjant visus atskirus atvejus, kuriems galėjo padaryti poveikį neatitiktis. Turi būti patikrintos visos išlaidos, patirtos pažeidžiant taikytiną teisę ir finansuotos iš Sąjungos biudžeto. Pateikiant duomenis nurodomos visos atskiros sumos, kurios dėl tos neatitikties neatitinka finansavimo reikalavimų.

3. Kai pagal 2 dalį nėra įmanoma nustatyti neteisėtai išleistų sumų, Komisija gali nustatyti sumas, kurios nėra finansuotinos Sąjungos lėšomis, taikydama esktrapoliuotojo dydžio pataisas. Kad Komisija galėtų nustatyti atitinkamas sumas, valstybės narės, laikydamosi atliekant atitikties patvirtinimo procedūrą Komisijos nustatytų terminų, gali nurodyti Sąjungos lėšomis nefinansuotinos sumos skaičiavimą, atliktą statistinėmis priemonėmis ekstrapoliuojant reprezentatyvios tokių atvejų imties patikrų rezultatus. Imtis imama iš tiriamosios visumos, kuriai, kaip būtų galima pagrįstai manyti, galėjo padaryti poveikį nustatyta neatitiktis.

4. Kad galėtų atsižvelgti į valstybių narių pagal 2 ir 3 dalis pateiktus rezultatus, Komisija turi turėti galimybę:

a) įvertinti metodus, kurie taikomi nustatant sumą arba ekstrapoliuojant ir kuriuos valstybės narės turi aiškiai aprašyti;

b) patikrinti 3 dalyje nurodytos imties reprezentatyvumą;

c) patikrinti jai pateiktus nustatymo arba ekstrapoliacijos turinį ir rezultatus;

d) gauti pakankamų ir tinkamų audito įrodymų, susijusių su pagrindiniais duomenimis.

▼B

5. Taikydamos 3 dalies nuostatas, valstybės narės gali naudoti sertifikavimo įstaigos patvirtintus mokėjimo agentūrų kontrolės statistinius duomenis arba klaidų lygio vertinimą, kurį ta įstaiga parengė atlikdama Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 9 straipsnyje nurodytą auditą, jei:

a) Komisiją tenkina sertifikavimo įstaigų darbas – audito strategija ir jo turiniu, apimtimi bei atliktos audito veiklos kokybe;

b) sertifikavimo įstaigų darbo apimtis atitinka aptariamą atitikties patvirtinimo tyrimą, visų pirma kalbant apie priemones arba sistemas;

c) atliekant vertinimus buvo atsižvelgta į nuobaudų, kurios turėjo būti pritaikytos, sumą.

6. Jei nesilaikoma 2 ir 3 dalyse nurodytų sąlygų, kuriomis remiantis nustatomos Sąjungos lėšomis nefinansuotinos sumos, arba jei nefinansuotinų sumų neįmanoma nustatyti remiantis tomis dalimis, Komisija taiko atitinkamas fiksuoto dydžio pataisas, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį bei dydį ir į jos atliktą Sąjungos patiriamos finansinės žalos rizikos vertinimą.

Fiksuoto dydžio pataisa nustatoma visų pirma atsižvelgiant į nustatytą neatitikties tipą. Šiuo tikslu kontrolės trūkumai skirstomi į trūkumus, susijusius su pagrindinėmis arba su papildomomis kontrolės priemonėmis:

a) pagrindines kontrolės priemones sudaro administracinės patikros ir patikros vietoje, reikalingos norint nustatyti, ar pagalba atitinka reikalavimus ir ar taikomas atitinkamas sumažinimas ir nuobaudos;

b) papildomas kontrolės priemones sudaro visa kita administracinė veikla, reikalinga norint tinkamai išnagrinėti mokėjimo prašymus.

Jei atliekant tą pačią atitikties patvirtinimo procedūrą nustatomi keli neatitikties atvejai, iš kurių kiekvienu reikėtų taikyti skirtingas fiksuoto dydžio pataisas, pritaikoma tik didžiausia fiksuoto dydžio pataisa.

7. Nustatydama fiksuoto dydžio pataisų lygį Komisija visų pirma atsižvelgia į šias aplinkybes, kuriomis įrodomas didesnis trūkumų mastas, keliantis didesnę grėsmę prarasti Sąjungos biudžeto lėšas:

a) netaikoma viena ar kelios pagrindinės kontrolės priemonės arba jos taikomos taip prastai ar taip retai, jog jomis negalima veiksmingai nustatyti, ar mokėjimo prašymas atitinka reikalavimus, arba užkirsti kelią pažeidimams, arba

b) nustatomi trys arba daugiau tos pačios kontrolės sistemos trūkumai, arba

▼B

c) nustatoma, kad valstybės narės kontrolės sistema netaikoma arba turi didelių trūkumų, ir esama įrodymų apie plataus masto pažeidimus ir aplaidumą kovojant su neteisėta veikla ar sukčiavimu, arba

d) valstybei narei dėl panašių trūkumų tame pačiame sektoriuje jau pritaikyta pataisa, atsižvelgiant į taisomąsias arba kompensuojamąsias priemones, kurių ėmėsi ta valstybė narė.

▼M1

8. Jei valstybė narė pateikia objektyvios informacijos, kuri neatitinka šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytų reikalavimų, tačiau kuria įrodoma, kad didžiausia galima fondų nuostolių suma būtų mažesnė už sumą, gautą taikant fiksuotą dydį, kuris mažesnis už pasiūlytąjį, tuomet Komisija, pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 52 straipsnį priimdama sprendimą dėl sumų, kurios nėra tinkamos finansuoti Sąjungos lėšomis, taiko tą mažesnį fiksuotą dydį.

▼B

9. Iš sumos, kurią Komisija savo sprendimu patvirtina kaip netinkamą finansuoti Sąjungos lėšomis pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 52 straipsnį, atimamos iki atitinkamos datos, kurią Komisija nustato atlikdama atitikties patvirtinimo procedūrą, iš paramos gavėjų susigrąžintos ir į fondų sąskaitas įrašytos sumos.

13 straipsnis

Pasibaigus susigrąžinimo procedūroms vykdytinas įpareigojimas

Pasibaigus Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 54 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje nurodytoms susigrąžinimo procedūroms, valstybės narės:

a) į EŽŪGF sąskaitas įrašo 50 % susigrąžintų sumų, atėmusios susigrąžinimo išlaidas, kaip numatyta to reglamento 55 straipsnio antroje pastraipoje;

b) į EŽŪFKP sąskaitas įrašo 50 % sumų, susigrąžintų pasibaigus kaimo plėtros programai, arba sumų, susigrąžintų prieš baigiantis programai, kurių nebuvo įmanoma iš naujo priskirti pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 56 straipsnį.

14 straipsnis

Sandorių tikrinimas

Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 V antraštinės dalies III skyriuje nustatyta tikrinimo sistema netaikoma šio reglamento VI priede išvardytoms priemonėms.

▼B

IV SKYRIUS

UŽSTATAI

1 SKIRSNIS

Taikymo sritis ir vartojami terminai

15 straipsnis

Taikymo sritis

Šis skyrius taikomas visais atvejais, kai žemės ūkio sektorių teisės aktuose numatomas užstatas, nepriklausomai nuo to, ar vartojamas konkretus terminas „užstatas“.

Šis skyrius netaikomas užstatams, teikiamiems siekiant užtikrinti, kad būtų mokami Tarybos reglamente (EEB) Nr. 2913/92 ([1]) nurodyti importo ir eksporto muitai.

16 straipsnis

Šiame skyriuje vartojami terminai

Šiame skyriuje:

a) kompetentinga institucija – šalis, įgaliota priimti užstatą, arba šalis, įgaliota pagal atitinkamą reglamentą nuspręsti, ar užstatas turi būti grąžintas;

b) kompleksinis užstatas – kompetentingai institucijai teikiamas užstatas, kuriuo užtikrinama, kad bus įvykdytas daugiau kaip vienas įpareigojimas;

c) atitinkama užstatu užtikrinamos sumos dalis – užstatu užtikrinamos sumos dalis, atitinkanti dydį, su kuriuo susijusio reikalavimo nesilaikoma.

2 SKIRSNIS

Reikalavimas pateikti užstatą

17 straipsnis

Atsakinga šalis

Užstatą teikia šalis, atsakinga už tai, kad būtų sumokėta nustatyta pinigų suma, jeigu įpareigojimas neįvykdomas, arba užstatas teikiamas tokios šalies vardu.

([1]) 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2913/92, nustatantis Bendrijos muitinės kodeksą (OL L 302, 1992 10 19, p. 1).

▼B

18 straipsnis

Reikalavimo pateikti užstatą netaikymas

1. Kompetentinga institucija gali netaikyti reikalavimo pateikti užstatą, jeigu šalis, atsakinga už įpareigojimo vykdymą, yra:

a) valstybinė įstaiga, atsakinga už valdžios institucijos funkcijų vykdymą, arba

b) privati įstaiga, kuri, prižiūrima valstybės, vykdo a punkte nurodytas funkcijas.

2. Kompetentinga institucija gali netaikyti reikalavimo pateikti užstatą, jeigu užstatu užtikrinamos sumos vertė yra mažesnė nei 500 EUR. Tokiu atveju atitinkama šalis raštiškai įsipareigoja sumokėti netaikyto užstato dydžio sumą, jei atitinkamas įpareigojimas neįvykdomas.

Taikant pirmą pastraipą, apskaičiuojama visus su ta pačia operacija susijusius įpareigojimus atitinkanti užstato vertė.

19 straipsnis

Užstatams taikomos sąlygos

1. Kompetentinga institucija atsisako priimti arba gali reikalauti pakeisti užstatą, kurį ji laiko netinkamu ar nepakankamu arba kuris pateiktas nepakankamam laikotarpiui.

2. Jeigu grynieji pinigai įmokami atliekant pervedimą, jie nelaikomi užstatu tol, kol kompetentinga institucija įsitikina, jog gali disponuoti ta suma.

3. Čekis nurodytai sumai, kurios mokėjimą garantuoja finansinė institucija, tuo tikslu pripažinta atitinkamos valstybės narės kompetentingos institucijos, yra laikomas piniginiu užstatu. Kompetentinga institucija neprivalo pateikti čekio apmokėti, kol užtikrinamas laikotarpis nepriartės prie pabaigos.

Kitas nei pirmoje pastraipoje nurodytas čekis yra laikomas užstatu tik tuo atveju, kai kompetentinga institucija įsitikina, jog gali disponuoti ta suma.

4. Visus finansinės institucijos taikomus mokesčius padengia užstatą teikianti šalis.

5. Piniginį užstatą teikiančiai šaliai palūkanos nemokamos.

▼B

20 straipsnis

euro naudojimas

1. Užstatai įforminami eurais.

2. Jei užstatas priimamas euro neįsivedusioje valstybėje narėje, užstato vertė eurais konvertuojama į galiojančią nacionalinę valiutą laikantis V skyriaus nuostatų. Užstatą atitinkanti įmoka ir pažeidimų ar reikalavimų nesilaikymo atveju išskaičiuotina suma ir toliau nustatomos eurais.

21 straipsnis

Laiduotojas

1. Nuolatinė oficialiai įregistruota laiduotojo gyvenamoji vieta arba buveinė turi būti Sąjungoje ir, pagal Sutarties nuostatas dėl laisvės teikti paslaugas, jis pripažįstamas valstybės narės, kurioje pateikiamas užstatas, kompetentingos institucijos. Laiduotojas įsipareigoja pateikdamas rašytinę garantiją.

2. Rašytinėje garantijoje nurodoma bent jau ši informacija:

a) įpareigojimas arba, jei pateikiamas kompleksinis užstatas, grupė (-ės) įpareigojimų, kurių įvykdymas užtikrinamas sumokant tam tikrą pinigų sumą;

b) didžiausias finansinis įsipareigojimas, kurį prisiima laiduotojas;

c) patvirtinimas, kad laiduotojas solidariai su šalimi, atsakinga už įpareigojimo įvykdymą, įsipareigoja kompetentingai institucijai pareikalavus per 30 dienų sumokėti bet kokią sumą, kuri neviršija garantijoje nurodytos sumos, kai tik paskelbiama, kad užstatas negrąžinamas.

3. Jeigu rašytinis kompleksinis užstatas jau buvo pateiktas, kompetentinga institucija nustato procedūrą, kuri turi būti taikoma priskiriant visą kompleksinį užstatą ar jo dalį konkrečiam įpareigojimui.

22 straipsnis

Force majeure sąlygos taikymas

Už užstatu užtikrinto įpareigojimo vykdymą atsakingas asmuo, teigiantis, kad įpareigojimas neįvykdytas dėl *force majeure* aplinkybių, kompetentingoms institucijoms priimtinu būdu įrodo, kad taikytina *force majeure* sąlyga. Jeigu kompetentinga institucija pripažįsta *force majeure* atvejį, įpareigojimas panaikinamas tik užstato grąžinimo tikslais.

▼B

3 SKIRSNIS

Kitų 4 skirsnyje nenurodytų užstatų grąžinimas ir negrąžinimas

23 straipsnis

Užstatų negrąžinimas

1. Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 66 straipsnio 1 dalyje minimas įpareigojimas yra pagrindinis reglamento, kuriuo jis nustatomas, reikalavimas atlikti veiksmą arba susilaikyti nuo jo.

2. Jeigu įpareigojimas nevykdomas ir nėra nustatytas jo įvykdymo terminas, užstatas negrąžinamas, kai kompetentinga institucija nustato, kad įpareigojimas neįvykdytas.

3. Jeigu nustatytas tam tikras terminas, iki kurio įpareigojimas turi būti įvykdytas, o jis įvykdytas tik pasibaigus tam terminui, užstatas negrąžinamas.

Tokiu atveju iš karto negrąžinama 10 % užstato, o likusiai sumai taikomas papildomas procentinis dydis:

a) 2 % už kiekvieną kalendorinę dieną pasibaigus terminui, jei įpareigojimas susijęs su produktų importavimu į trečiąją šalį;

b) 5 % už kiekvieną kalendorinę dieną pasibaigus terminui, jei įpareigojimas susijęs su produktų išvežimu iš Sąjungos muitų teritorijos.

4. Jei įpareigojimas įvykdomas laiku, o jo įvykdymo įrodymus reikia pateikti iki nustatyto termino, užstatas, kuriuo užtikrinamas to įpareigojimo vykdymas, negrąžinamas už kiekvieną kalendorinę dieną pasibaigus tam terminui, taikant formulę *0,2/nustatytas terminas dienomis* ir vadovaujantis 25 straipsniu.

Jeigu pirmoje pastraipoje nurodytas įrodymas yra panaudota arba nebegaliojanti importo ar eksporto licencija, arba dokumentas, įrodantis, kad produktai buvo išvežti iš Sąjungos muitų teritorijos, ir jei tas įrodymas pateikiamas pasibaigus pirmoje pastraipoje nurodytam nustatytam terminui, bet ne vėliau kaip 730-ą kalendorinę dieną po licencijos galiojimo pabaigos datos, negrąžinama 15 % užstato. Po tų 730 kalendorinių dienų negrąžinama visa likusi užstato dalis.

Jeigu pirmoje pastraipoje nurodytas įrodymas yra panaudota arba nebegaliojanti eksporto licencija su iš anksto nustatyta grąžinamąja išmoka, negrąžinama užstato dalis yra:

a) 10 %, jei licencija pateikiama nuo 61-os iki 90-tos kalendorinės dienos pasibaigus jos galiojimui;

▼B

b) 50 %, jei licencija pateikiama nuo 91-os iki 120-tos kalendorinės dienos pasibaigus jos galiojimui;

c) 70 %, jei licencija pateikiama nuo 121-os iki 150-tos kalendorinės dienos pasibaigus jos galiojimui;

d) 80 %, jei licencija pateikiama nuo 151-os iki 180-tos kalendorinės dienos pasibaigus jos galiojimui;

e) 100 %, jei licencija pateikiama po 180-tos kalendorinės dienos pasibaigus jos galiojimui.

5. Negrąžintino užstato suma suapvalinama iki pirmosios mažesnės sumos sveikais eurais arba galiojančia nacionaline valiuta.

24 straipsnis

Užstatų grąžinimas

1. Kai, remiantis pagal konkrečias Sąjungos taisykles pateiktais įrodymais, nustatoma, kad įpareigojimas įvykdytas arba kad dalis užstato negrąžinta pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 66 straipsnio 2 dalį ir šio reglamento 23 straipsnį, užstatas arba, kai taikytina, likusi užstato dalis nedelsiant grąžinama.

2. Paprašius dalis užstato grąžinama, jei pateikti atitinkami su produkto kiekio dalimi susiję įrodymai, su sąlyga, kad ta dalis nėra mažesnė už mažiausią reglamente, kuriuo reikalaujama užstato, nurodytą kiekį, arba, jei jis nenurodytas, už valstybės narės nustatytą kiekį.

3. Jeigu laikotarpis, per kurį reikia pateikti įrodymus, reikalingus tam, kad būtų grąžinta užstatu užtikrinama suma, nenustatytas, toks laikotarpis yra 365 kalendorinės dienos nuo nurodyto termino, iki kurio turi būti įvykdytas užstatu užtikrintas įpareigojimas. Jeigu toks terminas nenurodytas, tas laikotarpis yra 365 kalendorinės dienos nuo tos dienos, iki kurios buvo įvykdyti visi įpareigojimai.

Pirmoje pastraipoje nustatytas laikotarpis neviršija 1 095 kalendorinių dienų nuo užstato priskyrimo tam tikram įpareigojimui.

25 straipsnis

Ribiniai dydžiai

1. Visa negrąžinama suma neturi viršyti 100 % atitinkamos užstatu užtikrinamos sumos dalies.

▼B

2. Kompetentinga institucija gali nesinaudoti teise negrąžinti mažesnės kaip 100 EUR sumos, jeigu įstatymais ir kitais teisės aktais panašiems atvejams yra nustatytos panašios nacionalinės nuostatos.

4 SKIRSNIS

Su išankstinėmis išmokomis susiję užstatai

26 straipsnis

Taikymo sritis

Šio skirsnio nuostatos taikomos visais atvejais, kai specialiose Sąjungos taisyklėse numatyta, kad tam tikra suma gali būti išmokėta iš anksto iki pagalbai ar naudai gauti nustatyto įpareigojimo įvykdymo.

27 straipsnis

Užstatų grąžinimas

1. Užstatas grąžinamas:

a) arba tuo atveju, kai nustatoma galutinė teisė į sumą, skirtą kaip išankstinė išmoka,

b) arba tuo atveju, kai grąžinama skirta suma, pridėjus specialiose Sąjungos taisyklėse numatytus priedus.

2. Jeigu pasibaigus galutiniam terminui, iki kurio reikia įrodyti galutinę teisę į skirtą sumą, nepateikiami tokios teisės įrodymai, kompetentinga institucija nedelsdama taiko užstato negrąžinimo procedūrą.

Tačiau, jeigu tai numatyta specialiose Sąjungos taisyklėse, įrodymus dar galima pateikti praėjus šiam terminui, ir tokiu atveju grąžinama dalis užstato.

V SKYRIUS

EURO NAUDOJIMAS

28 straipsnis

Eksporto grąžinamosios išmokos ir prekyba su trečiosiomis šalimis

1. Su importu susijusių sumų ir eksporto mokesčių, nustatytų eurais su bendra žemės ūkio politika susijusiame Sąjungos teisės akte ir valstybėse narėse taikomų nacionaline valiuta, perskaičiavimo kursas lygus

▼B

kursui, taikomam pagal Reglamento (EEB) Nr. 2913/92 18 straipsnio 1 dalį.

2. Su prekyba su trečiosiomis šalimis susijusiuose Sąjungos žemės ūkio teisės aktuose eurais nustatytoms eksporto grąžinamosioms išmokoms ir eurais išreikštoms kainoms bei sumoms taikomą valiutos kursą lemiančiu operaciniu įvykiu laikomas muitinės deklaracijos priėmimas.

3. Kai apskaičiuojama Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 ([1]) 136 straipsnio 1 dalyje nurodyta standartinė vaisių ir daržovių importo vertė, siekiant nustatyti to reglamento 137 straipsnio 1 dalyje nurodytą įvežimo kainą, valiutos kursą, taikomą reprezentacinėms kainoms, naudojamoms minėtai standartinei vertei ir to reglamento 134 straipsnio 3 dalyje nurodytai sumažinimo sumai apskaičiuoti, lemiantis operacinis įvykis yra diena, su kuria siejamos reprezentacinės kainos.

29 straipsnis

Gamybos grąžinamosios išmokos ir specialios pagalbos rūšys

1. Sąjungos teisės aktuose eurais nustatytoms gamybos grąžinamosioms išmokoms taikomą valiutos kursą lemiantis operacinis įvykis yra diena, kurią deklaruojama, kad produktai pristatyti į privalomą paskirties vietą, prireikus nustatytą tais teisės aktais. Jei privaloma paskirties vieta nėra nustatyta, operacinis įvykis yra diena, kurią mokėjimo agentūra priima grąžinamosios išmokos mokėjimo paraišką.

2. Kai skiriama pagalba už parduotų produktų kiekius arba už specialios paskirties produktus, nepažeidžiant 30–33 straipsnių nuostatų, valiutos kursą lemiantis operacinis įvykis yra pirmasis veiksmas, kuriuo, atitinkamam veiklos vykdytojui perėmus produktus, užtikrinamas tinkamas tų produktų panaudojimas ir kuris yra privalomas siekiant gauti pagalbą.

3. Skiriant privataus sandėliavimo pagalbą, valiutos kursą lemiantis operacinis įvykis yra pirmoji laikotarpio, už kurį skiriama toje pačioje sutartyje numatyta pagalba, diena.

([1]) 2011 m. birželio 7 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 543/2011, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007 taikymo vaisių bei daržovių ir perdirbtų vaisių bei daržovių sektoriuose taisyklės (OL L 157, 2011 6 15, p. 1).

▼B

4. Skiriant šio straipsnio 2 bei 3 dalyse ir 30 bei 31 straipsniuose nenurodytą pagalbą valiutos kursą lemiantis operacinis įvykis yra galutinis paraiškų pateikimo terminas.

30 straipsnis

Vyno sektorius

1. Valiutos kursą lemiantis operacinis įvykis yra pirmoji vyno metų, kuriais skirta toliau nurodyta parama, diena:

a) Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 46 straipsnyje nurodyta vynuogynų restruktūrizavimo ir konversijos parama;

b) Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 48 straipsnyje nurodyta savitarpio pagalbos fondų steigimo parama;

c) Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 49 straipsnyje nurodyta derliaus draudimo parama.

2. Skiriant Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 52 straipsnyje nustatytą savanoriško arba privalomo vyno gamybos šalutinių produktų distiliavimo paramą, valiutos kursą lemiantis operacinis įvykis yra pirmoji vyno metų, kuriais pristatomas šalutinis produktas, diena.

3. Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 reglamento 50 straipsnyje nurodytų investicijų ir Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 51 straipsnyje nurodytų vyno sektoriaus inovacijų atveju valiutos kursą lemiantis operacinis įvykis yra metų, kuriais priimamas sprendimas skirti pagalbą, sausio 1 d.

4. Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 47 straipsnyje nurodytų neprinokusio derliaus nuėmimo operacijų atveju valiutos kursą lemiantis operacinis įvykis yra diena, kurią įvykdoma neprinokusio derliaus nuėmimo operacija.

31 straipsnis

Sumos ir išmokos pieno ir pieno produktų sektoriuje

1. Skiriant Komisijos reglamento (EB) Nr. 657/2008 ([1]) 1 straipsnyje nurodytą moksleivių aprūpinimo tam tikrais pieno produktais pagalbą, valiutos kursą lemiantis operacinis įvykis yra laikotarpio, su kuriuo siejama minėto reglamento 11 straipsnyje nurodyta mokėjimo paraiška, pirmoji diena.

([1]) 2008 m. liepos 10 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 657/2008, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007 taikymo taisyklės, susijusios su Bendrijos pagalba aprūpinant pienu ir tam tikrais pieno produktais švietimo įstaigų moksleivius (OL L 183, 2008 7 11, p. 17).

▼B

2. Mokant Komisijos reglamento (EB) Nr. 595/2004 ([1]) 1 straipsnyje nurodytą mokestį už dvylikos mėnesių laikotarpį, apibrėžtą Tarybos reglamento (ES) Nr. 1234/2007 ([2]) II dalies I antraštinės dalies III skyriuje, valiutos kursą lemiantis operacinis įvykis yra po atitinkamo laikotarpio einanti balandžio 1 d.

3. Dengiant Komisijos reglamento (ES) Nr. 1272/2009 ([3]) 30 straipsnio 3 dalyje nurodytas transporto išlaidas valiutos kursą lemiantis operacinis įvykis yra diena, kurią kompetentinga institucija gavo galiojančią paraišką.

32 straipsnis

Vaisių vartojimo skatinimo mokyklose programai įgyvendinti skirtos pagalbos sumos ir išmokos

Skiriant Komisijos reglamento (EB) Nr. 288/2009 ([4]) 1 straipsnyje nurodytą vaisių ir daržovių, apdorotų vaisių bei daržovių ir bananų produktų tiekimo vaikams pagalbą, valiutos kursą lemiantis operacinis įvykis yra sausio 1 d., einanti prieš to reglamento 4 straipsnio 1 dalyje nurodytą laikotarpį.

▼M2

32a straipsnis

Pagalbos sumos ir išmokos, susijusios su mokykloms skirtos programos įgyvendinimu

Pagalbos, skiriamos įgyvendinant mokykloms skirtą programą, nurodytą Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 II dalies I antraštinės dalies II skyriaus I skirsnyje, atveju valiutos kursą lemiantis operacinis įvykis yra sausio 1 d. prieš atitinkamus mokslo metus.

▼B

33 straipsnis

Mažiausia runkelių kaina, pertekliaus mokestis ir gamybos mokestis cukraus sektoriuje

Cukraus gamybos mokesčiui, mažiausiai runkelių kainai ir pertekliaus mokesčiui, atitinkamai nurodytiems Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 128, 135 ir 142 straipsniuose, taikomą valiutos kursą lemiantis operacinis įvykis yra prekybos metų, kuriais taikomos kainos arba mokamos sumos, spalio 1 d.

([1]) 2004 m. kovo 30 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 595/2004, nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1788/2003, nustatančio mokestį pieno ir pieno produktų sektoriuje, taikymo taisykles (OL L 94, 2004 3 31, p. 22).

([2]) 2007 m. spalio 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1234/2007, nustatantis bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas (Bendras bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentas) (OL L 299, 2007 11 16, p. 1).

([3]) 2009 m. gruodžio 11 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1272/2009, kuriuo nustatomos bendros išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007 įgyvendinimo taisyklės, susijusios su žemės ūkio produktų supirkimu ir pardavimu taikant valstybės intervenciją (OL L 349, 2009 12 29, p. 1).

([4]) 2009 m. balandžio 7 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 288/2009, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007 taikymo taisyklės dėl Bendrijos pagalbos tiekiant vaisius ir daržoves, perdirbtų vaisių ir daržovių bei bananų produktus vaikams į švietimo įstaigas įgyvendinant vaisių vartojimo skatinimo mokyklose programą (OL L 94, 2009 4 8, p. 38).

▼B

34 straipsnis

Struktūrinio arba aplinkosauginio pobūdžio sumos ir pridėtinės veiksmų programų išlaidos

1. Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 II priede nurodytoms sumoms bei sumoms, kurios susijusios su priemonėmis, patvirtintomis pagal Reglamentą (EB) Nr. 1698/2005, ir kurios gavėjams mokamos pagal kaimo plėtros programas, patvirtintas pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013, taikomą valiutos kursą lemiantis operacinis įvykis yra metų, kuriais priimamas sprendimas skirti pagalbą, sausio 1 d.

Tačiau tais atvejais, kai pagal Sąjungos taisykles pirmoje pastraipoje nurodytos sumos išmokamos per kelerius metus, kiekvienai metinei sumos daliai taikomą valiutos kursą lemiantis operacinis įvykis yra tų metų, kuriais išmokama atitinkama sumos dalis, sausio 1 d.

2. Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 IX priedo 2 punkto a papunktyje nurodytoms sumoms, skirtoms padengti pridėtines išlaidas, konkrečiai susijusias su Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 32 ir 33 straipsniuose nurodytais veiklos fondais ar programomis, taikomą valiutos kursą lemiantis operacinis įvykis yra metų, su kuriais susijusios tos pridėtinės išlaidos, sausio 1 d.

35 straipsnis

Sumos, susijusios su leidimu skirti nacionalinę finansinę paramą vaisių ir daržovių sektoriaus gamintojų organizacijoms, ir dalinis šios nacionalinės finansinės paramos kompensavimas

1. Prašant leidimo skirti Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 35 straipsnyje nurodytą nacionalinę finansinę paramą operacinis įvykis yra galutinis prašymo pateikimo Komisijai pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 92 straipsnio 1 dalį terminas.

2. Kompensuojant nacionalinę finansinę paramą Sąjungos lėšomis pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 95 straipsnį, valiutos kursą lemiantis operacinis įvykis yra galutinis terminas, iki kurio gamintojų organizacijos valstybių narių kompetentingoms institucijoms turi pateikti pagalbos paraiškas pagal to reglamento 69 straipsnio 1 dalį.

36 straipsnis

Kitos sumos ir kainos

28–35 straipsniuose nenurodytoms kainoms ar sumoms arba su tomis kainomis susijusioms sumoms, Sąjungos teisės aktuose arba rengiant konkursą išreikštoms eurais, taikomą valiutos kursą lemiantis operacinis įvykis yra diena, kurią vykdomas vienas iš šių teisinių veiksmų:

▼B

a) pirkimo atveju – kai gaunama galiojanti paraiška;

b) pardavimo atveju – kai gaunama galiojanti paraiška;

c) vaisių ir daržovių sektoriaus produktų pašalinimo iš rinkos atveju – pašalinimo diena;

d) vaisių ir daržovių derliaus nenuėmimo ir neprinokusio derliaus nuėmimo atveju – diena, kurią derlius nenuimamas arba nuimamas neprinokęs derlius;

e) transporto, perdirbimo arba viešojo saugojimo išlaidų bei lėšų, skirtų tyrimams pagal konkursą, atveju – galutinis pasiūlymų pateikimo terminas;

f) kainų, sumų ir pasiūlymų registravimo rinkoje atveju – diena, su kuria susijusi užregistruota kaina, suma arba pasiūlymas;

g) nuobaudų už žemės ūkio teisės aktų nesilaikymą atveju – akto, kuriuo kompetentinga institucija konstatuoja pažeidimus, data;

h) apyvartos arba sumų, susijusių su gamybos apimtimis, atveju – žemės ūkio teisės aktuose numatyto referencinio laikotarpio pradžia.

37 straipsnis

Avansų mokėjimas

Avansų atveju galioja tas pats valiutos kursą lemiantis operacinis įvykis, kaip ir su tais avansais susijusių kainų arba sumų atveju, jei avansų mokėjimo metu tas įvykis jau yra įvykęs; kitais atvejais operacinis įvykis yra avanso nustatymo eurais diena, o jei tai nepadaryta, – jo išmokėjimo diena. Valiutos kursą lemiantis operacinis įvykis avansų atveju galioja nepažeidžiant atitinkamų kainų arba sumų valiutos kursą lemiančio operacinio įvykio taikymo tų kainų arba sumų visumai.

38 straipsnis

Užstatai

Užstatams taikomą valiutos kursą lemiantis operacinis įvykis yra užstato pateikimo diena.

Tačiau taikomos šios išimtys:

a) teikiant su avansais susijusius užstatus galioja toks pat valiutos kursą lemiantis operacinis įvykis, kaip nustatant avanso sumą, jei tas įvykis įvyksta iki užstato sumokėjimo;

b) teikiant su pasiūlymais konkursams susijusius užstatus valiutos kursą lemiantis operacinis įvykis yra pasiūlymo pateikimo diena;

▼B

c) teikiant su pasiūlymų įgyvendinimu susijusius užstatus valiutos kursą lemiantis operacinis įvykis yra galutinis pasiūlymų pateikimo terminas.

39 straipsnis

Sandorių tikrinimas

Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 V antraštinės dalies III skyriuje nurodytos sumos eurais atitinkamais atvejais konvertuojamos į nacionalinę valiutą taikant pirmąją metų, kuriais prasideda tikrinimo laikotarpis, darbo dieną galiojantį valiutos kursą, paskelbtą Europos Sąjungos oficialiojo leidinio C serijoje.

40 straipsnis

Valiutos kurso nustatymas

Kai valiutos kursą lemiantis operacinis įvykis nustatomas pagal Sąjungos teisės aktus, taikomas vėliausias valiutos kursas, Europos Centrinio Banko nustatytas prieš mėnesio, kurį įvyko operacinis įvykis, pirmą dieną.

Tačiau toliau išvardytais atvejais taikomas toks valiutos kursas:

a) šio reglamento 28 straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais, kai valiutos kursą lemiantis operacinis įvykis yra muitinės deklaracijos priėmimas, taikomas Reglamento (EEB) Nr. 2913/92 18 straipsnio 1 dalyje nurodytas valiutos kursas;

b) intervencinių išlaidų, patirtų dėl viešojo saugojimo operacijų, atveju taikomas valiutos kursas, nustatytas taikant Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 906/2014 ([1]) 3 straipsnio 2 dalį;

c) šio reglamento 33 straipsnyje numatytai mažiausiai runkelių kainai taikomas Europos Centrinio Banko nustatytas mėnesio, einančio prieš operacinį įvykį, vidutinis valiutos kursas.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

41 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Jeigu pagal Reglamentą (ES) Nr. 1290/2005 akredituota mokėjimo agentūra prisiima atsakomybę už išlaidas, už kurias ji anksčiau nebuvo atsakinga, su naująja atsakomybe susijusi akreditacija suteikiama iki 2015 m. sausio 1 d.

2. Tikrinant prieš 2014 finansinius metus patirtas išlaidas, Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 V antraštinės dalies III skyriuje nustatyta tikrinimo sistema netaikoma Reglamento (EB) Nr. 1106/2010 priede išvardytomis priemonėmis.

([1]) 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 906/2014, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 papildomas nuostatomis dėl valstybės intervencijos išlaidų (žr. šio Oficialiojo leidinio p. 1).

▼B

3. Kai specialiuose teisės aktuose daroma nuoroda į Įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 282/2012 nurodytus pagrindinius, netiesioginius arba antraeilius reikalavimus, taikomos šio reglamento 23 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys.

4. Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 15 straipsnyje nurodytų kaimo plėtros programų atveju:

a) Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 38 straipsnio 1 dalies nuostatos taikomos biudžetiniams įsipareigojimams, neįvykdytiems iki antrųjų metų, einančių po to biudžetinio įsipareigojimo metų, gruodžio 31 d. To reglamento 38 straipsnyje nuorodos į N+3 metus laikomos nuorodomis į N+2 metus;

b) tarpinės Komisijos išmokos, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 36 straipsnio 3 dalies b punkte, mokamos neviršijant visam kiekvieno prioritetinio tikslo, nustatyto pagal atitinkamą programą, laikotarpiui skirto bendro EŽŪFKP įnašo;

c) taikant Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 37 ir 38 straipsnius, galutinė išlaidų atitikties finansavimo reikalavimams data yra Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 71 straipsnio 1 dalyje nustatyta data.

5. Taikant Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 54 straipsnio 1 ir 2 dalis, su 2013 ir 2014 finansiniais metais susijusiais atvejais, apie kuriuos pranešta arba turi būti pranešta Komisijai pagal Reglamento (EB) Nr. 885/2006 6 straipsnio h punktą, ir toliau atsižvelgiama į finansinius metus, kuriais pažeidimas nustatytas per pirminį nagrinėjimą, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1290/2005 35 straipsnyje. Tais atvejais, kai iki 2014 m. spalio 16 d. per pirminį administracinį arba teisminį nagrinėjimą nenustatomas joks pažeidimas, taikomos Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 54 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatos.

EŽŪFKP atveju, atliekant sąskaitų patvirtinimą pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 51 straipsnį, to reglamento 54 straipsnio 2 dalies nuostatos taikomos pradedant nuo 2014 finansinių metų sąskaitų patvirtinimo.

42 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 376/2008 pakeitimas

Reglamento (EB) Nr. 376/2008 34 straipsnio 6 ir 7 dalys išbraukiamos.

Tačiau tos nuostatos ir toliau taikomos užstatams, teisėtai pateiktiems pagal tą reglamentą prieš įsigaliojant šiam reglamentui.

▼B

43 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 612/2009 pakeitimas

Komisijos reglamento (EB) Nr. 612/2009 47 straipsnio 3 dalis išbraukiama.

Tačiau tos nuostatos ir toliau taikomos užstatams, teisėtai pateiktiems pagal tą reglamentą prieš įsigaliojant šiam reglamentui.

44 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentai (EB) Nr. 883/2006, (EB) Nr. 884/2006, (EB) Nr. 885/2006, (EB) Nr. 1913/2006, (ES) Nr. 1106/2010 ir Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 282/2012 panaikinami.

Tačiau taikomos šios nuostatos:

a) Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 282/2012 ir toliau taikomas užstatams, teisėtai pateiktiems pagal tą reglamentą prieš įsigaliojant šiam reglamentui;

b) Reglamento (EB) Nr. 883/2006 4 straipsnis ir toliau taikomas iki 2014 m. spalio 15 d. patirtoms išlaidoms;

c) Reglamento (EB) Nr. 885/2006 11 straipsnis ir III skyrius ir toliau taikomi iki 2014 m. gruodžio 31 d.

45 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja septintą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

41 straipsnio 4 dalis taikoma nuo 2014 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

▼B

I PRIEDAS

AKREDITAVIMO KRITERIJAI

(1 straipsnis)

1. VIDAUS APLINKA

A) **Organizacinė struktūra**

Mokėjimo agentūros organizacinė struktūra turi būti tokia, kad būtų galima vykdyti šias pagrindines su EŽŪGF ir EŽŪFKP išlaidomis susijusias funkcijas:

i) leisti atlikti mokėjimus ir juos kontroliuoti, siekiant nustatyti, kad paramos gavėjui mokėtina suma atitinka Sąjungos taisykles, visų pirma vykdant administracinę kontrolę ir patikras vietoje;

ii) išmokėti paramos gavėjams (arba jų teisių perėmėjams) patvirtintą sumą arba, kaimo plėtros atveju, Sąjungos bendrai finansuojamą dalį;

iii) tvarkyti apskaitą, kad visi mokėjimai būtų, naudojant informacinę sistemą, įregistruoti atskirose EŽŪGF ir EŽŪFKP išlaidoms skirtose mokėjimo agentūros sąskaitose, ir rengti Komisijai skirtas periodines išlaidų suvestines, įskaitant mėnesio (EŽŪGF), ketvirčio (EŽŪFKP) ir metines deklaracijas. Mokėjimo agentūros sąskaitose taip pat registruojamas fondų lėšomis finansuojamas turtas, visų pirma susijęs su intervencinėmis atsargomis, nepatvirtintais avansais, užstatais ir skolininkais.

Mokėjimo agentūros organizacinėje struktūroje visais veiklos lygmenimis numatytas aiškus įgaliojimų bei pareigų paskirstymas ir pirmoje pastraipoje nurodytų trijų funkcijų, kurias vykdančių darbuotojų pareigos nurodomos organizacinėje schemoje, atskyrimas. Į ją įtraukiamos techninės tarnybos ir 4 punkte nurodyta vidaus audito tarnyba.

B) **Žmogiškųjų išteklių standartas**

Agentūra užtikrina, kad:

i) vykdyti veiklą būtų skiriami atitinkami žmogiškieji ištekliai, o skirtingų lygmenų veiklai vykdyti pakaktų reikiamų techninių įgūdžių;

ii) pareigos būtų paskirstytos taip, kad vienas pareigūnas būtų atsakingas tik už vienos funkcijos – leidimo atlikti mokėjimą išdavimo, mokėjimo atlikimo arba atsiskaitymo už sumas, įrašytas į EŽŪGF arba EŽŪFKP sąskaitas – vykdymą, ir kad pareigūnas vykdytų bet kurią iš šių funkcijų tik prižiūrint kitam pareigūnui;

iii) kiekvieno pareigūno pareigos, įskaitant jo finansinių įgaliojimų ribas, būtų nurodytos jo darbo aprašyme;

iv) visų veiklos lygių darbuotojai būtų tinkamai mokomi, įskaitant žinių apie sukčiavimą gerinimą, ir su finansine atsakomybe susijusias pareigas užimantiems darbuotojams būtų taikomas rotacijos principas arba sustiprinta jų kontrolė;

▼B

v) būtų imamasi tinkamų priemonių siekiant išvengti interesų konflikto, jeigu atsakingas arba su finansine atsakomybe susijusias pareigas užimantis asmuo, kuris tikrina, išduoda leidimus, atlieka mokėjimus ir vykdo mokėjimo prašymų apskaitą, taip pat atlieka kitas funkcijas ne toje mokėjimo agentūroje.

C) **Įgaliojimų perdavimas**

C.1) Jeigu mokėjimo agentūra perduoda kurią nors iš savo užduočių kitai įstaigai pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 7 straipsnį, turi būti laikomasi tokių reikalavimų:

i) mokėjimo agentūra ir įstaiga turi raštu sudaryti susitarimą, kuriame, be perduotų užduočių, nurodomas informacijos ir patvirtinamųjų dokumentų, kuriuos reikia pateikti mokėjimo agentūrai, pobūdis bei galutinė pateikimo data. Susitarimas turi būti toks, kad mokėjimo agentūra galėtų atitikti akreditavimo kriterijus;

ii) mokėjimo agentūra visais atvejais išlieka atsakinga už veiksmingą atitinkamų fondų valdymą. Ji yra visiškai atsakinga už pagrindinių sandorių teisėtumą ir tvarkingumą, įskaitant Sąjungos finansinių interesų apsaugą, taip pat už atitinkamų išlaidų deklaravimą Komisijai ir atitinkamų ataskaitų rengimą;

iii) aiškiai apibrėžtos kitos įstaigos pareigos ir įpareigojimai, ypač susiję su kontrole ir atitikties Sąjungos taisyklėms tikrinimu;

iv) mokėjimo agentūra užtikrina, kad kita įstaiga turėtų veiksmingas sistemas, kurias taikydama užtikrintų tinkamą savo užduočių vykdymą;

v) kita įstaiga mokėjimo agentūrai aiškiai patvirtina, kad ji iš tikrųjų atlieka savo užduotis, ir apibūdina naudojamas priemones;

vi) mokėjimo agentūra reguliariai persvarsto perduotas užduotis, siekdama įsitikinti, kad darbas atliekamas tinkamai ir kad laikomasi Sąjungos taisyklių.

C.2) C.1 punkto i, ii, iii ir v papunkčiuose nustatytos sąlygos *mutatis mutandis* taikomos tais atvejais, kai kita įstaiga vykdo mokėjimo agentūros funkcijas kaip dalį savo įprastų užduočių pagal nacionalinės teisės aktus.

2. KONTROLĖ

A) **Leidimo išmokėti prašomą mokėjimą išdavimo procedūros**

Mokėjimo agentūra patvirtina tokias procedūras:

i) mokėjimo agentūra nustato išsamias mokėjimo prašymų priėmimo, įregistravimo ir tvarkymo procedūras, įskaitant visų naudotinų dokumentų aprašą;

▼B

ii) kiekvienas už leidimų išdavimą atsakingas pareigūnas turi turėti išsamų kontrolinį atliktinų tikrinimų sąrašą ir prie mokėjimo prašymų pridedamuose patvirtinamuosiuose dokumentuose patvirtinti, kad tokie tikrinimai buvo atlikti. Patvirtinimas gali būti elektroninis. Pateikiamas įrodymas, kad darbą sistemingai, remdamasis, pvz., imtimi, sistema arba planu, peržiūri aukštesnio rango pareigūnas;

iii) išmokėti prašomą sumą leidžiama tik pakankamai patikrinus, ar laikomasi Sąjungos taisyklių.

Šios patikros – remiantis atitinkamu reglamentu dėl konkrečios priemonės, pagal kurią prašoma išmokėti pagalbą, būtinos patikros, taip pat Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 58 straipsnyje nustatytos patikros, būtinos siekiant užkirsti kelią sukčiavimui ir pažeidimams arba nustatyti tokius atvejus, ypač atsižvelgiant į galimą riziką. EŽŪFKP atveju nustatomos papildomos procedūros, skirtos patikrinti, ar laikytasi pagalbos skyrimo sąlygų, įskaitant sutarčių sudarymą, ir ar laikytasi visų Sąjungos ir nacionalinių taisyklių, įskaitant nustatytąsias kaimo plėtros programoje;

iv) mokėjimo agentūros vadovai atitinkamu lygmeniu reguliariai ir laiku informuojami apie atliktų administracinių patikrų ir patikrų vietoje rezultatus, kad, prieš išmokant prašomą mokėjimą būtų galima atsižvelgti į tokių patikrų pakankamumą;

v) atliktas darbas išsamiai aprašomas ataskaitoje, pridedamoje prie kiekvieno mokėjimo prašymo arba mokėjimo prašymų rinkinio, arba, atitinkamais atvejais, vienų prekybos metų ataskaitoje. Prie šios ataskaitos pridedama patvirtintų prašymų tinkamumo ir atlikto darbo pobūdžio, apimties ir taikymo srities įvertinimas. EŽŪFKP atveju taip pat pridedamas patvirtinimas, kad laikytasi pagalbos skyrimo kriterijų, įskaitant sutarčių sudarymą, ir kad laikytasi visų Sąjungos ir nacionalinių taisyklių, ypač nustatytųjų kaimo plėtros programoje. Tuo atveju, kai fizinės ar administracinės patikros nėra išsamios, bet atliekamos atrinkus kai kuriuos mokėjimų prašymus, nurodomi atrinkti prašymai, apibūdinamas atrankos metodas, informuojama apie visų patikrinimų ir priemonių, kurių buvo imtasi dėl neatitikimų ir pažeidimų, rezultatus. Patvirtinamųjų dokumentų turi pakakti užtikrinti, kad buvo atliktos visos reikiamos patvirtintų prašymų tinkamumo patikros;

vi) jei popierinius arba elektroninius dokumentus, susijusius su leidimais išmokėti prašomą mokėjimą ir atlikta kontrole, pasilieka kitos įstaigos, tos įstaigos ir mokėjimo agentūra nustato procedūras, kuriomis užtikrinama, kad būtų įregistruota, kur saugomi tokie su konkrečiais mokėjimais susiję dokumentai.

▼B

B) **Mokėjimo procedūros**

Mokėjimo agentūra patvirtina procedūras, reikalingas užtikrinti, kad mokėjimai būtų atliekami tik į paramos gavėjų arba į jų teisių perėmėjų banko sąskaitas. Mokėjimas atliekamas per mokėjimo agentūros banką arba, atitinkamais atvejais, valstybinę mokėjimo įstaigą per penkias darbo dienas nuo išlaidų įrašymo į EŽŪGF arba EŽŪFKP sąskaitas. Patvirtinamos procedūros, kuriomis siekiama užtikrinti, kad nepervesti mokėjimai nebūtų deklaruojami fondams kaip kompensuotini. Jeigu tokie mokėjimai jau buvo deklaruoti fondams, jie turi būti grąžinti fondams teikiant kito mėnesio arba ketvirčio deklaracijas arba ne vėliau kaip teikiant metines ataskaitas. Grynais pinigais nemokama. Leidimą išduodantis pareigūnas ir (arba) jo vadovas leidimo išdavimą gali patvirtinti elektroninėmis priemonėmis, jeigu užtikrinamas tinkamas šių priemonių saugumo lygis, o pasirašančiojo tapatybė įtraukiama į elektroninį registrą.

C) **Apskaitos procedūros**

Mokėjimo agentūra patvirtina tokias procedūras:

i) apskaitos procedūras, kuriomis užtikrinama, kad mėnesio (EŽŪGF), ketvirčio (EŽŪFKP) ir metinės deklaracijos būtų išsamios, tikslios ir parengtos laiku ir kad bet kokios klaidos ar praleidimai būtų pastebėti ir ištaisyti, visų pirma, reguliariai tikrinant ir derinant;

ii) intervencinio saugojimo apskaitą, kuria užtikrinama, kad kiekviename etape nuo pasiūlymo priėmimo iki gaminio fizinio realizavimo būtų tiksliai ir neatidėliojant įforminami kiekiai ir susijusios išlaidos, kad jie būtų įregistruoti priskiriant kiekvienai konkrečiai partijai ir teisingai sąskaitai ir laikantis taisyklių, ir užtikrinama, kad bet kuriuo metu bet kurioje laikymo vietoje būtų galima nustatyti atsargų kiekį ir pobūdį.

D) **Avansų ir užstatų procedūros**

Patvirtinamos procedūros, kuriomis siekiama užtikrinti, kad:

i) avansų mokėjimai apskaitos arba papildomuose dokumentuose būtų nurodomi atskirai;

ii) garantijos būtų priimamos tik iš šio reglamento IV skyriaus reikalavimų besilaikančių ir atitinkamų valdžios institucijų patvirtintų finansinių institucijų, jos galiotų iki patvirtinimo arba kol jų pareikalaujama paprastu mokėjimo agentūros prašymu;

iii) avansai būtų patvirtinami per nustatytus terminus, o tie, kurie dar nepatvirtinti, būtų nedelsiant nustatomi ir nedelsiant būtų pareikalaujama garantijų.

E) **Skolų procedūros**

Visi A–D punktuose numatyti kriterijai *mutatis mutandis* taikomi mokesčiams, negrąžintiems užstatams, kompensuotiems mokėjimams, asignuotosioms įplaukoms ir kt., kuriuos mokėjimo agentūra turi surinkti EŽŪGF ir EŽŪFKP vardu.

▼B

Mokėjimo agentūra sukuria visų mokėtinų sumų pripažinimo ir tokių skolų įrašymo į vieną skolininkų apskaitos knygą sistemą. Skolininkų knygą reguliariai tikrinama ir imamasi veiksmų negrąžintoms skoloms susigrąžinti.

F) **Audito seka**

Mokėjimo agentūra gali naudotis informacija, susijusia su mokėjimo leidimų išdavimo, jų apskaitos ir mokėjimo, avansų tvarkymo, užstatų ir skolų patvirtinamaisiais dokumentais, kad visuomet užtikrintų pakankamai išsamią audito seką.

3. INFORMACIJA IR RYŠIAI

A) **Ryšiai**

Mokėjimo agentūra patvirtina būtinas procedūras, siekdama užtikrinti, kad kiekvienas Sąjungos taisyklių, o ypač galiojančios pagalbos dydžių, pasikeitimas būtų užregistruojamas, o nurodymai, duomenų bazės ir kontroliniai sąrašai laiku atnaujinami.

B) **Informacinių sistemų saugumas**

i) nepažeidžiant tolesnio ii papunkčio, informacinių sistemų saugumas turi būti grindžiamas kriterijais, nustatytais atitinkamais finansiniais metais taikomoje šių standartų redakcijoje:

— Tarptautinės standartizacijos organizacijos (ISO) standarte Nr. 27002 „Informacijos saugumo kontrolės priemonių praktikos nuostatai“ (angl. *Code of practice for Information Security controls*);

— Federalinės Informacinių technologijų saugumo tarnybos (vok. *Bundesamt für Sicherheit in der Informationstechnik*) standarte „IT apsaugos pagrindų vadovas“ (vok. *IT-Grundschutzhandbuch, angl. IT Baseline Protection Manual (BSI)*);

— Informacinių sistemų audito ir kontrolės asociacijos standarte „Informacinių ir susijusių technologijų kontrolės tikslai“ (angl. *Control objectives for Information and related Technology (COBIT)*);

ii) nuo 2016 m. spalio 16 d. informacinių sistemų saugumas sertifikuojamas remiantis Tarptautinės standartizacijos organizacijos (ISO) standartu Nr. 27001 „Informacijos saugumo valdymo sistemos. Reikalavimai“ (angl. *Information Security management systems – Requirements*).

Komisija gali suteikti valstybėms narėms teisę patvirtinti jų informacinių sistemų saugumą pagal kitus pripažintus standartus, jeigu tais standartais užtikrinamas bent ne žemesnis už standartu ISO 27001 nustatytą saugumo lygis.

Valstybė narė gali nuspręsti netaikyti pirmos pastraipos nuostatų mokėjimo agentūroms, atsakingoms už ne didesnės nei 400 mln. EUR metinės išlaidų sumos valdymą ir kontrolę. Tos valstybės narės ir toliau taiko i papunkčio nuostatas. Jos informuoja Komisiją apie savo sprendimą.

▼B

4. STEBĖSENA

A) **Nuolatinė stebėsena, vykdoma atliekant vidaus kontrolę**

Vidaus kontrolė apima bent jau šias sritis:

i) techninių tarnybų ir įstaigų, įgaliotų vykdyti kontrolę ir kitas funkcijas, kuriomis užtikrinamas tinkamas taisyklių, gairių ir procedūrų įgyvendinimas, stebėseną;

ii) sistemos pokyčių inicijavimą, siekiant pagerinti bendrą kontrolės sistemą;

iii) prašomų mokėjimų ir mokėjimo agentūrai pateiktų prašymų peržiūrą, taip pat kitą informaciją apie įtariamus pažeidimus;

iv) stebėsenos procedūras, kurių tikslas – užkirsti kelią sukčiavimui ir pažeidimams arba nustatyti tokius atvejus, visų pirma mokėjimo agentūros kompetencijai priklausančiose BŽŪP išlaidų srityse, kurioms būdinga didelė sukčiavimo arba kitų sunkių pažeidimų rizika.

Nuolatinė stebėsena įtraukiama į įprastą ir nuolatinę mokėjimo agentūros veiklą. Agentūros kasdienė veikla ir vykdoma kontrolė nuolatos stebima visais lygmenimis, siekiant užtikrinti pakankamai išsamią audito seką.

B) **Atskiri vertinimai, kuriuos atlieka vidaus audito tarnyba**

Mokėjimo agentūra patvirtina tokias šios srities procedūras:

i) vidaus auditą atliekanti tarnyba yra nepriklausoma nuo kitų mokėjimo agentūros departamentų ir tiesiogiai atsiskaito mokėjimo agentūros direktoriui;

ii) vidaus audito tarnyba tikrina, ar agentūros patvirtintomis procedūromis tinkamai užtikrinama, kad būtų patikrinta, ar laikomasi Sąjungos taisyklių, ir kad sąskaitos būtų tikslios, išsamios ir pateiktos laiku. Patikrinimai gali apsiriboti atrinktomis priemonėmis ir sandorių pavyzdžiais, jeigu audito plane užtikrinama, jog visos svarbios sritys, įskaitant ir už leidimų išdavimą atsakingus departamentus, būtų patikrintos per ne ilgesnį kaip penkerių metų laikotarpį;

iii) vidaus audito tarnyba savo darbą atlieka pagal tarptautinius audito standartus, fiksuoja tai audito dokumentuose ir pateikia išvadas mokėjimo agentūros vadovybei ataskaitų bei rekomendacijų pavidalu.

▼B

II PRIEDAS

MOKĖJIMO AGENTŪRŲ PAREIGOS IR FIZINIO TIKRINIMO PROCEDŪROS

(3 straipsnis)

A. MOKĖJIMO AGENTŪRŲ ĮPAREIGOJIMAI

I. **Patikros**

1. *Periodiškumas ir reprezentatyvumas*

Kiekvienas saugojimo punktas tikrinamas ne rečiau kaip kartą per metus, laikantis B punkte nustatytų taisyklių, visų pirma siekiant išsiaiškinti šiuos aspektus:

— informacijos apie viešąjį saugojimą rinkimo procedūrą,

— ar vietoje saugomi saugotojo apskaitos duomenys sutampa su mokėjimo agentūrai perduotais duomenimis,

— fizinį, vizualiai įvertintą, o kilus abejonėms ar ginčams, pasvertą bei išmatuotą sandėlyje saugomų atsargų kiekį, kurį saugotojas nurodė apskaitos dokumentuose ir pagal kurį pateikė paskutinę mėnesinę ataskaitą,

— ar saugomų produktų prekinė kokybė yra gera ir tinkama.

Fizinis buvimas nustatomas atliekant pakankamai reprezentatyvų fizinį patikrinimą, per kurį tikrinamos bent B punkte nurodytos procentinės dalys ir iš kurio rezultatų galima daryti išvadą, kad visi atsargų apskaitoje nurodyti kiekiai faktiškai yra sandėlyje.

Kokybės patikros atliekamos vizualiai, uostant ir (arba) atliekant organoleptines patikras, o iškilus abejonėms, atliekant išsamią analizę.

2. *Papildomos patikros*

Jeigu fizinio patikrinimo metu nustatomas nukrypimas, pagal tą patį metodą reikia patikrinti intervenciniame sandėlyje saugomo kiekio papildomą procentinę dalį. Prireikus per patikrinimą gali būti pasverti visi tikrinamoje partijoje arba saugykloje esantys produktai.

II. **Patikrinimų ataskaitos**

1. Mokėjimo agentūros vidaus patikrų įstaiga arba mokėjimo agentūros įgaliota įstaiga parengia kiekvienos atliktos patikros arba fizinio patikrinimo ataskaitą.

2. Ataskaitoje nurodomi bent šie duomenys:

a) saugotojo vardas, pavardė arba pavadinimas, patikrintos saugyklos adresas ir patikrintų partijų apibūdinimas;

b) patikrinimo pradžios ir pabaigos diena bei laikas;

▼B

c) patikrinimo vieta bei saugojimo, pakavimo ir prieigos sąlygų aprašas;

d) išsamūs patikrinimą atliekančių asmenų tapatybės duomenys, jų profesinė kvalifikacija bei įgaliojimai;

e) taikytos tikrinimo priemonės ir tūrio nustatymo procedūros, pavyzdžiui, matavimo metodai, skaičiavimai, tarpiniai ir galutiniai rezultatai bei išvados;

f) kiekvienos saugomos partijos arba produktų rūšies kiekis, nurodytas mokėjimo agentūros apskaitos knygoje, bei kiekis, nurodytas saugyklos apskaitos knygoje, ir nustatyti šių dviejų knygų skirtumai;

g) kiekvienos fiziškai patikrintos partijos ar produktų rūšies atveju – f punkte nurodyta informacija ir vietoje patikrintas kiekis, galimi neatitikimai, partijos arba produktų rūšies numeris, paletės, dėžės, silosinės, cisternos ar kitos saugojimo talpyklos, svoris (jei taikoma, grynasis ir bendrasis svoris) arba tūris;

h) saugotojo pareiškimas, jei aptinkama neatitikimų ar skirtumų;

i) ataskaitos parengimo vieta ir data bei ataskaitą parengusio asmens, saugotojo arba jo atstovo parašai;

j) informacija apie išsamesnę patikrą, atliekamą nustačius nukrypimų; nurodoma šios išsamesnės patikros metu tikrinto saugomų atsargų kiekio procentinė dalis, nustatyti neatitikimai ir pateikti paaiškinimai.

3. Ataskaitos nedelsiant siunčiamos už mokėjimo agentūros sąskaitų tvarkymą atsakingos tarnybos vadovui.

Iš karto po to, kai gaunama ataskaita, mokėjimo agentūros sąskaitos pataisomos atsižvelgiant į nustatytus neatitikimus ir skirtumus.

4. Ataskaitos saugomos mokėjimo agentūros pagrindinėje buveinėje; su jomis susipažinti gali Komisijos pareigūnai ir jos įgalioti asmenys.

5. Mokėjimo agentūra parengia apibendrinamąjį dokumentą, kuriame nurodo:

— atliktas patikras, atskirai nurodydama fizinius patikrinimus (inventorizaciją),

— patikrintą kiekį,

— nustatytus su mėnesinėmis ir metinėmis ataskaitomis susijusius nukrypimus ir jų priežastis.

▼B

Patikrintas kiekvieno atitinkamo produkto kiekis ir su juo susiję nukrypimai nurodomi svorio arba tūrio vienetais ir procentine viso saugomo kiekio dalimi.

Šiame apibendrinamajame dokumente atskirai nurodomos patikros, atliktos saugomų produktų kokybei įvertinti. Dokumentas Komisijai perduodamas kartu su Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 7 straipsnio 3 dalies a punkte nurodytomis metinėmis ataskaitomis.

B. FIZINIO PATIKRINIMO PROCEDŪRA, TAIKOMA ATSKIRUOSE BENDROS ŽEMĖS ŪKIO POLITIKOS SEKTORIUOSE ATLIEKANT A PUNKTE NURODYTAS PATIKRAS

I. **Sviestas**

1. Atrinkta ketinamų tikrinti partijų imtis turi sudaryti ne mažiau kaip 5 % viso viešai saugomo kiekio. Tikrintinos partijos atrenkamos pagal mokėjimo agentūros apskaitos duomenis prieš vykstant į saugyklą, tačiau saugotojas apie tai nėra informuojamas.

2. Atrinktų partijų buvimas ir sudėtis tikrinami vietoje:

— pagal pirkimo arba įvežimo kvitus identifikuojant partijų ir dėžių kontrolinius numerius,

— sveriant paletes (vieną iš dešimties) ir dėžes (vieną dėžę iš paletės),

— vizualiai tikrinant dėžės turinį (vienoje paletėje iš penkių),

— tikrinant pakuotės būklę.

3. Fiziškai patikrintų partijų ir nustatytų trūkumų aprašas pateikiamas patikros ataskaitoje.

II. **Nugriebto pieno milteliai**

1. Atrinktas ketinamų tikrinti partijų kiekis turi atitikti ne mažiau kaip 5 % viso viešai saugomo kiekio. Tikrintinos partijos atrenkamos pagal mokėjimo agentūros apskaitos duomenis prieš vykstant į saugyklą, tačiau saugotojas apie tai nėra informuojamas.

2. Atrinktų partijų buvimas ir sudėtis tikrinami vietoje:

— pagal pirkimo arba įvežimo kvitus identifikuojant partijų ir maišų kontrolinius numerius,

— sveriant paletes (vieną iš dešimties) ir maišus (vieną iš dešimties),

— vizualiai tikrinant maišo turinį (vienoje paletėje iš penkių),

— tikrinant pakuotės būklę.

3. Fiziškai patikrintų partijų ir nustatytų trūkumų aprašas pateikiamas patikros ataskaitoje.

▼B

III. **Grūdai ir ryžiai**

1. *Fizinio patikrinimo procedūra*

a) Tikrintinuose aruoduose ar saugojimo patalpose saugomų grūdų arba ryžių kiekis turi sudaryti ne mažiau kaip 5 % viso viešai saugomų grūdų arba ryžių kiekio.

Atranka atliekama pagal mokėjimo agentūros atsargų apskaitos duomenis, tačiau saugotojas apie tai nėra informuojamas.

b) Fizinis patikrinimas:

— grūdų arba ryžių buvimo atrinktuose aruoduose arba saugojimo patalpose tikrinimas,

— grūdų arba ryžių identifikaciniai duomenys,

— saugojimo sąlygų patikrinimas ir produktų, saugomų Reglamente (ES) Nr. 1272/2009 ([1]) numatytomis sąlygomis, kokybės patikra,

— grūdų arba ryžių saugojimo vietos ir identifikacinių duomenų palyginimas su saugyklos dokumentais,

— saugomų atsargų kiekių įvertinimas pagal mokėjimo agentūros iš anksto patvirtintą metodą, kurio aprašas pateikiamas agentūros pagrindinėje buveinėje.

c) Kiekvienoje saugojimo vietoje turi būti prieinamas sandėlio planas bei duomenys apie kiekvienos silosinės ar saugojimo patalpos matmenis.

Grūdai ir ryžiai turi būti saugomi taip, kad būtų įmanoma patikrinti jų tūrį.

2. *Procedūra aptikus neatitikimus*

Tikrinant tūrį leidžiamas tam tikras nuokrypis.

Jeigu atliekant fizinį grūdų ir ryžių patikrinimą buvo nustatyta, kad silosinėje arba sandėlyje ant plokščio pagrindo saugomų produktų svoris nuo apskaitoje nurodyto svorio skiriasi 5 % arba daugiau, taikomos III priedo II punkte nustatytų taisyklės.

Jeigu grūdai arba ryžiai saugomi sandėlyje, užuot įrašius kiekį, nustatytą įvertinus tūrį, gali būti įrašomas kiekis, nustatytas pasvėrus produktus tuomet, kai jie buvo atvežti saugoti, jei apskaičiuoto tūrio tikslumo laipsnis nėra pakankamas, o skirtumas tarp šių dviejų verčių nėra labai didelis.

Mokėjimo agentūra tokia galimybe gali pasinaudoti tuomet, kai tai pateisinama dėl susiklosčiusių aplinkybių; ji atsižvelgia į konkretų atvejį ir prisiima visą atsakomybę. Tai ji nurodo patikrinimo ataskaitoje, naudodamasi tokiu pavyzdžiu:

([1]) 2009 m. gruodžio 11 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1272/2009, kuriuo nustatomos bendros išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007 įgyvendinimo taisyklės, susijusios su žemės ūkio produktų supirkimu ir pardavimu taikant valstybės intervenciją (OL L 349, 2009 12 29, p. 1).

▼B

(Orientacinis pavyzdys)

GRŪDAI. ATSARGŲ PATIKRA

Produktas:	Saugotojas: Saugykla, silosinė: Talpyklos numeris:	Data:
Partija	Kiekis, nurodytas atsargų sąskaitose	

A. **Atsargos silosinėje**

Kameros Nr.	Specifikacijoje nurodytas tūris m^3 (A)	Užregistruotas laisvasis tūris m^3 (B)	Saugomų grūdų tūris m^3 (A-B)	Užregistruotas savitasis svoris kg/hl = 100	Grūdų arba ryžių svoris

Iš viso (A): .....

B. **Atsargos sandėlyje ant plokščio pagrindo**

	Saugojimo patalpos Nr.	Saugojimo patalpos Nr.	Saugojimo patalpos Nr.
Užimamas plotas	.....m^2	.....m^2	.....m^2 .....
Aukštis	.... m^3	.... m^3	.... m^3
	....	....	....
	.....m	.....m	.....m
Pataisos	.....m^3	.....m^3	.....m^3
Tūris:	.....m^3	.....m^3	.....m^3
Savitasis svoris	.....kg/hl	.....kg/hl	.....kg/hl
Bendras svoris	.....t	.....t	.....t

Iš viso (B): … .....

Bendras svoris saugykloje: … .....

Skirtumas nuo apskaitoje nurodyto svorio: … .....

Procentais: … .....

....., [data]

.....(Spaudas ir parašas)

Mokėjimo agentūros tikrintojas:

IV. **Galvijiena**

1. Atrinkta ketinamų tikrinti partijų imtis turi sudaryti ne mažiau kaip 5 % viso viešai saugomo kiekio. Tikrintinos partijos atrenkamos pagal mokėjimo agentūros apskaitos duomenis prieš vykstant į saugyklą, tačiau saugotojas apie tai nėra informuojamas.

▼B

2. Atrinktų bekaulės mėsos partijų buvimas ir sudėtis tikrinami vietoje:

   — identifikuojant partijas ir paletes bei tikrinant dėžių skaičių,

   — tikrinant 10 % palečių arba talpyklų svorį,

   — tikrinant kiekvienos pasvertos paletės 10 % dėžių svorį,

   — vizualiai tikrinant šių dėžių turinį bei kiekvienoje dėžėje esančių pakuočių būklę.

   Atrenkant paletes atsižvelgiama į skirtingas saugomos pjaustytos mėsos rūšis.

3. Fiziškai patikrintų partijų ir nustatytų trūkumų aprašas pateikiamas patikros ataskaitoje.

▼B

III PRIEDAS

SU SAUGOTOJŲ ATSAKOMYBE SUSIJĘ ĮPAREIGOJIMAI IR BENDRIEJI PRINCIPAI, ĮTRAUKTINI Į MOKĖJIMO AGENTŪRŲ IR SAUGOTOJŲ SAUGOJIMO SUTARTIS

(3 straipsnis)

Saugotojai yra atsakingi už produktų, kuriems taikomos Sąjungos intervencijos priemonės, tinkamą laikymą. Jie atsako už finansinius tokio reikalavimo nesilaikymo padarinius.

I. PRODUKTŲ KOKYBĖ

Jeigu dėl prastų arba netinkamų saugojimo sąlygų pablogėjo saugomų intervencinių produktų kokybė, nuostolius padengia saugotojas; šios išlaidos įtraukiamos į viešojo saugojimo sąskaitas kaip nuostoliai, kuriuos lėmė produkto kokybės pablogėjimas dėl saugojimo sąlygų.

II. TRŪKSTAMAS KIEKIS

1. Saugotojas yra atsakingas už visus saugomo kiekio ir mokėjimo agentūrai teikiamose atsargų ataskaitose nurodytų duomenų neatitikimus.

2. Jeigu trūkstamas kiekis yra didesnis už tą, kuris atitinka leistiną nuokrypį (-ius), kaip nurodyta 4 straipsnyje, II priedo B punkto III papunkčio 2 dalyje ir IV priede arba žemės ūkio sektorių teisės aktuose, tai visą šį kiekį kaip neidentifikuotus nuostolius padengia saugotojas. Jeigu saugotojai nesutinka dėl trūkstamo kiekio, jie gali reikalauti produktą pasverti arba išmatuoti, tačiau šios operacijos išlaidas padengia patys, nebent būtų nustatyta, kad deklaruotas kiekis iš tikrųjų yra sandėlyje arba kad skirtumas neviršija leistino nuokrypio (-ių); tokiu atveju svėrimo arba matavimo išlaidas padengia mokėjimo agentūra.

II priedo B punkto III papunkčio 2 dalyje numatyti leistini nuokrypiai taikomi nepažeidžiant pirmoje pastraipoje nurodytų kitų leistinų nuokrypių.

III. PATVIRTINAMIEJI DOKUMENTAI IR MĖNESINĖ BEI METINĖ DEKLARACIJOS

1. **Patvirtinamieji dokumentai ir mėnesinės deklaracijos**

a) Saugotojas privalo turėti su produktų atvežimu, saugojimu ir išvežimu susijusius dokumentus, pagal kuriuos rengiamos metinės ataskaitos; dokumentuose nurodoma bent ši informacija:

— saugojimo vieta (prireikus – aruodo arba cisternos identifikaciniai duomenys),

— iš ankstesnio mėnesio perkeltas kiekis,

— atvežtos ir išvežtos partijos,

— atsargos laikotarpio pabaigoje.

Pagal šiuos dokumentus turi būti įmanoma tiksliai nustatyti bet kuriuo metu sandėlyje esantį kiekį, ypač atsižvelgiant į pirkimo ir pardavimo sutartis, kurios buvo sudarytos, tačiau kuriose nurodytos atsargos dar nebuvo atvežtos arba išvežtos.

▼B

b) Dokumentus, susijusius su produktų atvežimu, saugojimu ir išvežimu, saugotojas ne rečiau kaip kartą per mėnesį perduoda mokėjimo agentūrai kartu su mėnesine atsargų ataskaita. Mokėjimo agentūrą šie dokumentai turi pasiekti anksčiau nei dešimtą mėnesio, einančio po mėnesio, kurio atsargų ataskaita teikiama, dieną.

c) Mėnesinės atsargų ataskaitos pavyzdys (orientacinis pavyzdys) pateikiamas toliau. Šį pavyzdį mokėjimo agentūros saugotojams perduoda elektroninėmis priemonėmis.

Mėnesinė atsargų ataskaita

Produktai:		Saugotojas: Saugykla: Nr. Adresas:			Mėnuo:
Partija	Aprašas	Kiekis (kg, tonomis, hl, dėžėmis, vienetais, ir pan.)		Data	Pastabos
		Įvežimas	Išvežimas		
	Perkeltas kiekis				
	Perkeltinas kiekis				

(Spaudas ir parašas)

Vieta ir data:

Vardas, pavardė:

2. **Metinė deklaracija**

a) Metinę atsargų deklaraciją saugotojas parengia remdamasis 1 punkte apibūdintomis mėnesinėmis ataskaitomis. Ji mokėjimo agentūrai atsiunčiama ne vėliau kaip spalio 15 d., pasibaigus ataskaitiniams metams.

b) Metinėje atsargų deklaracijoje pateikiama kiekvieno produkto ir kiekvienoje saugojimo vietoje saugomo kiekio suvestinė nurodant kiekvieno produkto kiekį, partijų numerius (išskyrus grūdų), atvežimo į sandėlį metus bei nustatytų nukrypimų paaiškinimas.

c) Metinės atsargų deklaracijos pavyzdys (orientacinis pavyzdys) pateiktas toliau.

Šį pavyzdį mokėjimo agentūros saugotojams perduoda elektroninėmis priemonėmis.

Metinė atsargų ataskaita

Produktai:		Saugotojas: Saugykla: Nr. Adresas:	Metai:
Partija	Aprašas	Apskaitoje nurodytas kiekis ir (arba) svoris	Pastabos

▼B

(Spaudas ir parašas)

Vieta ir data:

Vardas, pavardė:

IV. KOMPIUTERIZUOTA ATSARGŲ APSKAITA IR DUOMENŲ TEIKIMAS

Viešojo saugojimo sutartyse, kurias sudaro mokėjimo agentūra ir saugotojas, turi būti nuostatų, kuriomis galima užtikrinti Sąjungos teisės aktų laikymąsi.

Sutartyse nustatomi tokie reikalavimai:

— turi būti tvarkoma kompiuterizuota intervencinių atsargų apskaita,

— nuolatines prekes turi būti įmanoma paimti tiesiogiai ir nedelsiant,

— bet kuriuo momentu turi būti įmanoma pateikti visus dokumentus, susijusius su atsargų atvežimu, saugojimu ir išvežimu, bei saugotojo turimus apskaitos dokumentus ir įrašus, parengtus pagal šį reglamentą,

— mokėjimo agentūros bei Komisijos pareigūnams ir jų deramai įgaliotiems asmenims turi būti suteikta nuolatinė prieiga prie tų dokumentų.

V. MOKĖJIMO AGENTŪRAI PATEIKIAMŲ DOKUMENTŲ FORMA IR TURINYS

III dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų dokumentų forma ir turinys nustatomi laikantis Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 104 straipsnio.

VI. DOKUMENTŲ SAUGOJIMAS

Su visomis viešojo saugojimo operacijomis susijusius patvirtinamuosius dokumentus saugotojas, nepažeisdamas atitinkamų nacionalinių nuostatų, saugo visą laikotarpį, kuriuo pagal taisykles, priimtas remiantis Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 104 straipsniu, reikalaujama atlikti sąskaitų patvirtinimo procedūras.

▼B

IV PRIEDAS

LEISTINO NUOKRYPIO RIBOS

(4 straipsnis)

1. Kiekvienam žemės ūkio produktui, kuriam taikoma viešojo saugojimo priemonė, nustatomi kiekio nuostolių, patiriamų dėl įprastinių pagal taisykles atliekamų saugojimo operacijų, leistini nuokrypiai:

   — grūdams 0,2 %;

   — žaliaviniams ryžiams, kukurūzams 0,4 %;

   — nugriebto pieno milteliams 0,0 %;

   — sviestui 0,0 %;

   — galvijienai 0,6 %.

2. Leistinų galvijienos iškaulinėjimo nuostolių procentinis dydis yra 32. Toks procentinis dydis taikomas visiems per ataskaitinius metus iškaulinėtų produktų kiekiams.

3. 1 dalyje nurodyti leistini nuokrypiai apskaičiuojami kaip procentinė per atitinkamus ataskaitinius metus atvežtų saugoti ir perimtų kiekių (pridėjus tų metų pradžioje saugomus kiekius) faktinio svorio (be pakuotės) dalis.

   Šie nuokrypiai taikomi atliekant fizinius atsargų patikrinimus. Tie nuokrypiai kiekvienam produktui apskaičiuojami remiantis mokėjimo agentūros saugomų kiekių visuma.

   Faktinis svoris atvežant ir išvežant apskaičiuojamas iš užregistruoto svorio atimant standartinį pakuotės svorį, nurodytą įvežimo sąlygose, o jei tokios sąlygos nenustatytos, atimant agentūros naudojamą vidutinį pakuotės svorį.

4. Leistinas nuokrypis neapima nuostolių, išreikštų pakuočių arba užregistruotų vienetų skaičiumi.

5. Apskaičiuojant 1 ir 2 dalyse numatytus leistinus nuokrypius, neatsižvelgiama į dėl vagysčių ar kitų įmanomų nustatyti priežasčių patirtus nuostolius.

▼B

V PRIEDAS

10 straipsnyje nurodytos priemonės

1. Reglamento (EB) Nr. 73/2009 I priede išvardytos paramos schemos, o nuo 2016 m. – ir Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 I priede išvardytos sistemos.

2. Kaimo plėtros priemonės pagal Komisijos reglamento (ES) Nr. 65/2011 ([1]) II dalies I ir II antraštines dalis ir kaimo plėtros priemonės, nurodytos Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 III antraštinės dalies I skyriuje.

([1]) 2011 m. sausio 27 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 65/2011, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 kontrolės procedūrų įgyvendinimo ir kompleksinio paramos susiejimo įgyvendinimo taisyklės, susijusios su paramos kaimo plėtrai priemonėmis (OL L 25, 2011 1 28, p. 8).

▼B

VI PRIEDAS

14 straipsnyje nurodytos priemonės

1. Vynuogynų restruktūrizavimas ir konversija pagal Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 46 straipsnį.

2. Neprinokusių vynuogių derliaus nuėmimas pagal Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 47 straipsnį.